

LATIN TEXT

In Nomine Sanctissimæ & Individuæ Trinitatis.

Notum sit universis & singulis, quorum interest, aut quomodolibet interesse potest. Postquam à multis Annis orta in Imperio Romano diffidia; motusque Civiles eò usque increverunt, ut non modò universam Germaniam, sed & aliquot finitima Regna, potissimùm verò Galliam ita involve-
rint, ut diuturnum & acre exinde natum sit Bellum.

Primò quidem inter Serenissimum ac Potentissimum Principem ac Dominum, Dn. FERDINANDUM II. Electum Romanorum Imperatorem, semper Augustum, Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae, Sclavoniæ, Regem, Archi-Ducem Austriæ, Ducem Burgundiæ, Brabantæ, Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ, Marchionem Moraviæ, Ducem Luxemburgiæ, Superioris ac Inferioris Silesiæ, Wütembergæ & Teckæ, Principem Sueviæ, Comitem Habsburgi, Tyrolis, Kiburgi & Goritiæ, Marchionem S. Rom. Imperii, Burgoviæ, ac Superioris & Inferioris Lusatæ, Dominum Marchiæ Sclavonicæ, Portus-Naonis & Salinarum, &c. inclitæ memoriæ cum suis Fœderatis & Adhærentibus ex unâ: Et Serenissimum ac Potentissimum Principem ac Dominum, Dominum LUDOVICUM XIII. Galliarum & Navarræ Regem Christianissimum, inclitæ memoriæ, ejusque Fœderatos & Adhærentes ex alterâ parte. Deinde post eorum è vitâ decessum, inter Serenissimum & Potentissimum Principem & Dominum, Dominum FERDINANDUM III. Electum Romanorum Imperatorem semper Augustum, Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae, Sclavoniæ, Regem, Archiducem Austriæ, Ducem Burgundiæ, Brabantæ, Styriæ, Carinthiæ, Carniolæ, Marchionem Moraviæ, Ducem Luxemburgiæ, Superioris ac Inferioris Silesiæ, Witembergæ & Teckæ, Principem Sueviæ, Comitem Habsburgi, Tiroli, Kiburgi & Goritiæ, Marchionem S. Rom. Imperii, Burgoviæ, ac Superioris & Inferioris Lusatæ, Dominum Marchiæ Sclavonicæ, Portus-Naonis & Salinarum, &c. cum suis Fœderatis & Adhærentibus ex una: Et Serenissimum ac Potentissimum Principem, ac Dominum LUDOVICUM XIV. Galliarum & Navarræ Regem Christianissimum, ejusque Fœderatos & Adhærentes ex alterâ parte; unde multa sanguinis Christiani effusio, cum plurimarum Provinciarum desolatione secuta est. Tandem Divinâ Bonitate factum esse, ut annitente Serenissimâ Republicâ Venetâ, (cujus Consilia difficillimis Christiani Orbis temporibus publicæ salutis, & quieti nunquam defuere,) utrinque de Pace Universalis suscepta sit cogitatio, in eumque finem ex mutua Partium conventionem, Hamburgi die

25. stylo novo, vel die 15. stylo veteri Decemb. An. Christi 1641. inita, constituta sit Dies 11. ft. n. vel 1. ft. v. M. Julii An. Christi 1643. Congressui Plenipotentiariorum Monasterii & Osnabrugis Westphalorum instituendo: Comparescentes igitur statuto tempore & loco utrinque legitimè constituti Legati Plenipotentiarii, à parte quidem Imperatoris, Illustrissimi & Excellentissimi Domini, Domini Maximilianus Comes à Trautmansdorff & Weinsberg, Baro in Gleichenberg, Neostadii ad Cocrum, Negau, Burgau, & Totzenbach, Dominus in Teinitz, Eques Aurei Velleris, Consiliarius secretus, & Camerarius Sac. C. Maj. ejusque Aulæ supremus Præfectus: Dominus Joannes Ludovicus Comes à Nassau, Catzenelenbogen, Vianen & Dietz, Dn. in Beilstein, Consil. Secretus Imperatoris, & Aurei Velleris Eques: Dn. Isaacus Völmarius J. U. D. Sereniss. Domini Archiducis Ferdinandi Caroli Consiliarius, ejusque Cameræ Præses: A parte verò Regis Christianissimi, Celsissimus Princeps, Dn. Henricus d'Orleans, Dux de Longueville, & d'Estouteville, Princeps & Supremus Comes de Newchastell, Comes de Dunois & de Tancarville, Constabilis hæreditarius Normandiæ, ejusdemque Provinciæ Gubernator, & Locum tenens Generalis, 100. Cataphractorum Equitum Dux, & Ordinum Regionum Eques, &c. Illustrissimi item ac Excellentissimi Domini, Dn. Claudius de Mesme, Comes d'Avaux, dictorum Ordinum Commendator, unus ex Præfectis Ærarii Regii & Regni Gallici Minister, &c. Dominus Abel Servient, Comes de la Roche des Aubiers, etiam unus ex Regni Gallici Ministris, &c. interventu & operâ Illustrissimi & Excellentissimi Legati Senatorisque Veneti, Domini Aloysii Contareni, Equitis, qui Mediatoris munere procul à partium studio totos penè 5. annos impigrè perfunctus est. Post invocatum Divini Numinis auxilium mutuásque Plenipotentiariarum tabulas (quarum Apographa sub finem hujus Instrumenti de verbo ad verbum inserta sunt) ritè commutatas, præsentibus, suffragantibus, & consentientibus Sac. Rom. Imperii Electoribus, Principibus ac Statibus ad Divini Numinis gloriam, & Christianæ Reipublicæ salutem in mutuas Pacis & Amicitie leges consenserunt, & convenerunt tenore sequenti.

PAX sit Christiana, universalis, & perpetua veraque & sincera Amicitia inter Sacram Majest. Cæsaream & Sac. Maj. Christianissimam, nec non inter omnes & singulos Fœderatos, & Adhærentes dictæ Majestatis Cæsareæ, Domum Austriacam eorúmque Hæredes & Successores, præcipuè verò Electores, Principes & Status Imperii ex una: & omnes & singulos Fœderatos dictæ Majestatis Christianissimæ, eorúmque Hæredes ac Successores, in primis Serenissimam Reginam, Reginúmque Sueciæ ac respective Electores, Principes, Statusque Imperii ex altera parte. Eaque ita sincerè ferrióque fervetur & colatur, ut utraque Pars alterius utilitatem, honorem ac commodum promoveat, omnique ex parte & Univerfi Romani Imperii cum Regno Galliæ, & vicissim Regni Galliæ cum Romano Imperio fida vicinitas & secura studiorum Pacis atque Amicitia cultura revirescant, & reflorescant.

Sit utrinque perpetua oblivio & Amnistia omnium eorum quæ ab initio horum motuum, quocunque loco modòve ab una vel altera Parte ultro citròque hostiliter facta sunt, ita ut nec eorum, nec ullius alterius rei causâ, vel prætextu alteri posthac quidquam hostilitatis aut inimicitia, molestia vel impedimenti, quoad personas, statum, bona vel securitatem, per se vel per alios, clam aut palam, directè vel indirectè, specie juris aut viâ facti, in Imperio, aut uspiam extra illud, non obstantibus ullis prioribus Pactis in contrarium facientibus, inferat vel inferri faciat, aut patiat, sed omnes & singulæ hinc inde tam ante Bellum, quàm in Bello, verbis, scriptis aut factis, illatæ injuriæ, violentiæ, hostilitates, damna, expensæ, absque omni personarum rerúmve respectu, ita penitùs abolitæ sint, ut quidquid eo nomine alter adversus alterum prætereundè posset, perpetuâ sit oblivione sepultum.

Et ut eò sincerior Amicitia mutua securitas inter Imperatorem, Regem Christianissimum, Electores, Principes & Status Imperii posthac fervetur (salvo assècurationis Articulo infra descripto) alter alterius hostes præsentés aut futuros, nullo unquam titulo vel prætextu, vel ullius controversiæ Bellive ratione, contra alterum armis, pecuniâ, milite, commeatu aliterve juret, aut illis copiis, quas contra aliquem hujus Paci-

ficationis consortem à quocunque duci contigerit, receptum, stativa, transitum indulgeat.

Circulus quidem Burgundicus sit maneátque Membrum Imperii, post controversias inter Galliam Hispaniamque sopitas, hac Pacificatione comprehensas. Bellis tamen in eo jam vertentibus, nec Imperator, nec ullus Imperii Status se immisceat. In futurum verò, si inter ea Regna controversiæ oriantur, firma semper maneat inter universum Imperium & Reges Regnùmque Gallix, de mutuis hostibus non juvandis, supradictæ reciproçæ obligationis necessitas: singulis tamen Statibus liberum sit, huic illive Regno, extra Imperii limites suppetias ferre, non tamen aliter, quàm secundùm Imperii Constitutiones.

Controversia Lotharingica vel Arbitris utrinque nominandis submittatur, vel Tractatu Gallo-Hispanico, vel aliâ amicabili viâ componatur, liberùmque sit tam Imperatori, quàm Electoribus, Principibus & Statibus Imperii ejus compositionem amicabili interpositione, aliisque pacificis officiis juvare ac promovere, non tamen armis aut bellicis mediis.

Juxta hoc Amicitix mutuæ & universalis Amnistix fundamentum, universi & singuli Sacri Romani Imperii Electores, Principes, Status (comprehensâ immediatâ Imperii Nobilitate) eorùmque Vasalli, Subditi, Cives & Incolæ, quibus occasione Bohemix, Germanixve motuum vel Fœderum hinc indè contractorum, ab unâ vel alterâ Parte aliquid præjudicii aut damni quocunque modo vel prætextu illatum est, tam quoad Ditiones & Bona, Feudalia, Subfeudalia, & Allodialia, quàm quoad Dignitates, Immunitates, Jura & Privilegia restituti sunt plenariè in eum utrinque statum in Sacris & Profanis, quo ante destitutionem gavisi sunt, aut Jure gaudere potuerunt, non obstantibus, sed annullatis quibuscumque interim in contrarium factis mutationibus.

Quod si restituendorum Bonorum & Jurium Possesores, exceptionibus se justis munitos existimaverint, eæ quidem restitutionem neutiquam impediunt; hac tamen peractâ, coram competenti Judice examinentur & discutiantur.

Et quamvis ex hac præcedenti regulâ generali facilè judicari possit, qui & quatenus restituendi sint, ta-

men ad instantiam aliquorum de quibusdam gravioris momenti Causis, prout sequitur, specialiter mentionem fieri placuit, ita tamen, ut qui expressè non nominati vel expuncti sunt, propterea pro omissis vel exclusis non habeantur.

Cum Arrestum, quod mobilibus ad Principem Electorem Trevirensensem spectantibus, & in Ducatum Luxemburgensem translatis, Imperator per Concilium Provinciale antehac imponi curavit, relaxatum quidem & abolitum; attamen ad quorundam instantiam iterum renovatum, insuper etiam sequestrum Præfecturæ Bruch ad Archiepiscopatum, & medietati Domini Sancti Joannis, ad Joannem Rheinhardum de Soeteren spectanti à præfato Concilio indictum est, concordatis inter Electoratum Trevirensensem & Ducatum Burgundiæ publicâ Imperii interventione anno millesimo quingentesimo quadragesimo octavo Augustæ Vindelicorum erectis repugnet, conventum est, ut prædictum Arrestum & Sequestrum à Concilio Luxemburgensi, quantociùs tollatur, dicto Domino Electori Bona sua, Præfectura & Dominium, tam Electoralia quàm Patrimonialia, unà cum fructibus sequestratis relaxentur & tradantur, ac si quid fortè amotum fuerit, reponatur, plenèque atque integrè restituatur, impetrantibus ad Judicem Principis Electoris in Imperio competentem, pro obtinendâ juris & justitiæ administratione, remissis.

Quod autem ad Castra Ehrnbreitsstein & Hamerstein attinet, Imperator tempore & modo infra in Article Executionis definitis, Præsidia inde deducet, aut deduci curabit, illaque Castra in manus Domini Electoris Trevirensis, ejusdemque Capituli Metropolitanani pari potestate pro Imperio & Electoratu custodienda tradet, quo nomine & Capitaneus & novum Præsidium ibi ab Electore constituendum, juramento fidelitatis pro ipso ejusque Capitulo pariter obstringi debebunt.

Deinde verò Causam Palatinam Conventus Monasteriensis & Osnabrugensis eò deduxit, ut eâ de re jamdiu mota lis dirempta sit, modo sequenti.

Et primò quidem quod attinet Domum Bavaricam, Dignitas Electoralis, quam Electores Palatini antehac habuerunt, cum omnibus Regaliis, Officiis, Præce-

dentiis, Insigniis & Juribus quibuscumque ad hanc Dignitatem spectantibus, nullo prorsus excepto, ut & Palatinatus Superior totus, unà cum Comitatu Chaim, cum omnibus eorum pertinentiis, Regaliis ac Juribus, sicut hætenus, ita & in posterum maneant penes Dominum Maximilianum Comitem Palatinum Rheni, Baviaræ Ducem, ejusque Liberos, totamque Lineam Guilhelmianam, quamdiu masculi ex eâ superstites fuerint.

Vicissim Dominus Elector Baviaræ, pro se, Hæredibus ac Successoribus suis, totaliter renunciabit debito tredecim Millionum, omnique prætensionem in Austriam Superiorem, & statim à publicatâ Pace, omnia Instrumenta desuper obtenta Cæsareæ Majestati ad cassandum & annullandum extradat.

Quod ad Domum Palatinam attinet, Imperator cum Imperio publicæ tranquillitatis causâ consentit, ut vigore præsentis Conventionis institutus sit Electoratus Octavus, quo Dn. Carolus Ludovicus Comes Palatinus Rheni, ejusque Hæredes & Agnati totius Lineæ Rudolphinæ, juxta Ordinem succedendi in Aurêâ Bullâ expressum, deinceps fruantur; nihil tamen juris præter simultaneam Investituram ipsi Dn. Carolo Ludovico, aut ejus Successoribus, ad ea, quæ cum Dignitate Electorali Dn. Electori Baviaræ, totique Lineæ Guilhelmianæ attributa sunt, competat.

Deinde ut Inferior Palatinatus totus cum omnibus & singulis Ecclesiasticis & Secularibus Bonis, Juribus & Pertinentiis, quibus ante motus Bohemicos Electores Principesque Palatini gavisi sunt, omnibusque Documentis, Regestis, Rationariis & cæteris Actis huc spectantibus, eidem plenariè restituantur, cassatis iis, quæ in contrarium acta sunt, idque auctoritate Cæsareâ effectum iri, ut neque Rex Catholicus neque ullus alius, qui exinde aliquid tenet, se huic restitutioni ullo modo opponat.

Cum autem certæ quædam Præfecturæ-Montanæ, antiquitus ad Electorem Moguntinensem pertinentes, anno demùm millesimo quadringentesimo sexagesimo tertio, pro certâ pecuniæ summâ Palatinis, cum pacto perpetuæ reuisionis impignoratæ fuerint, ideò conventum est, ut hæ Præfecturæ penes modernum Dominum Electorem Moguntinensem, ejusque in

Archiepiscopatu Moguntinenſi Succeſſores permaneat, dummodò pretium pignorationis ſponte oblatum, intra terminum executioni concluſæ Pacis præfixum, paratâ pecuniâ exſolvat, cæterisque, ad quæ juxta tenorem Literarum oppignorationis tenetur, ſatisfaciat.

Electori quoque Trevirenſi, tanquam Epiſc. Spirenſi, Epiſc. item Wormatienſi, jura, quæ prætendunt in Bona quædam Eccleſiaſtica intra Palatinatus Inferioris Territorium ſita, coram competenti Judice proſequi liberum eſto, niſi de his inter utrûmque Principem amicè conveniatur.

Quod ſi verò contigerit Lineam Guilhelmianam Maſculinam proſus deficere, ſuperſtite Palatinâ, non modo Palatinatus Superior, ſed etiam Dignitas Electoralis, quæ penes Baviariæ Duces fuit, ad eodem ſuperſtites Palatinos, interim ſimultaneâ Inveſtiturâ gavifuros, redeat, Oâto tunc Electoratu proſus expuncto. Ita tamen Palatinatus Superior hoc caſu ad Palatinos ſuperſtites redeat; ut Hæredibus allodialibus Electoris Baviariæ Aâiones & Beneficia, quæ ipſis ibidem de Jure competunt, reſervata maneant.

Pacta quoque gentilitia inter Domum Electoralem Heidelbergienſem & Neoburgicam, à prioribus Imperatoribus ſuper Electorali Succeſſione confirmata, ut & totius Lineæ Rudolphinæ Jura, quatenus huic Diſpoſitioni contraria non ſunt, ſalva ratâque maneant.

Ad hæc ſi quæ Feuda Juliacenſia aperta eſſe competenti viâ Juris evictum fuerit, ea Palatinis evacuentur.

Prætereâ ut dictus Dominus Carolus Ludovicus aliquatenus liberetur onere proſpiciendi Fratribus de Appennagio: Cæſarea Majeſtas ordinabit, ut dictis ſuis Fratribus quadraginta Imperialium Thalerorum millia, intra quadriennium, ab initio anni venturi 1649. numerando, expendantur, ſinguliſque annis 100000. ſolvantur, unâ cum annuo cenſu 5. de 100. computatis.

Deinde tota Domus Palatina, cum omnibus & ſingulis, qui ei quocumque modo addicti ſunt aut fuerunt, præcipuè verò Miniſtri, qui ei in hoc Conventu, aut aliâ operam ſuam navarunt, ut & omnes Pa-

latinatus exules, fruantur Amnistiâ generali supra descriptâ, pari cum cæteris in ea comprehensis Jure, & hac Transactione, singulariter in puncto gravaminum plenissimè.

Vicissim Dominus Carolus Ludovicus cum Fratribus, Cæsareæ Majestati obedientiam & fidelitatem, sicut cæteri Electores Principesque Imperii, præstet: ac insuper Palatinatu Superiori pro Se & Hæredibus suis, tum ipse tum ejus Fratres, donec ex Linea Guilielmiana Hæredes legitimi & masculi superfuerint, renuncient.

Cùm autem de ejusdem Principis Viduæ Matri, Sororibusque præstando Victualitio, & Dote constituenda mentio injiceretur, pro benevolo Sacræ Cæsareæ Majestatis in Domum Palatinam affectu promissum est, dictæ Viduæ Matri pro Victualitio semel pro semper, viginti Talerorum Imperialium millia, singulis autem Sororibus dicti Domini Caroli Ludovici, quando nuptum elocatae fuerint, dena Talerorum Imperialium millia, nomine suæ Majestatis exsolutum iri, de reliquo verò ipsis idem Princeps Carolus Ludovicus satisfacere teneatur.

Comites in Leiningen & Daxburg, dictus Dominus Carolus Ludovicus ejusque Successores in Palatinatu Inferiori nulla in re turbet, sed jure suo à multis retrò sæculis obtento, & à Cæsaribus confirmato, quietè ac pacificè uti, frui permittat.

Liberam Imperii Nobilitatem per Franconiam, Sueviam, & Tractum Rheni, cum Districtibus eò pertinentibus, in suo statu immediato inviolatè relinquat.

Feuda etiam ab Imperatore in Baronem Gerhardum de Waldenburg, dictum Schenckheren, Nicolaum Georgium Reigersberg Cancellarium Moguntinum, & Henr. Brombser Baronem de Rüdeshaim: Item, ab Electore Bavarix, in Baronem Joannem-Adolphum Wolff, dictum Metternich collata, rata maneat, teneantur tamen ejusmodi Vasalli Domino Carolo Ludovico, velut Domino directo, ejusque Successoribus Juramentum fidelitatis præstare, atque ab eodem Feudorum suorum renovationem petere.

Augustanæ Confessionis Consortibus, qui in posses-

fione Templorum fuerant, intérque eos Civibus & Incolis Oppenheimiensibus, fervetur Status Ecclesiasticus anni millesimi sexcentissimi vigesimi quarti, cæterisque id desideraturis Augustanæ Confessionis exercitium, tam publicè in Templis ad statas horas, quàm privatim in Ædibus propriis, aut alienis, ei rei destinatis, per suos, aut vicinos Verbi Divini Ministros peragere liberum esto.

Paragraphi: Princeps Ludovicus Philippus, &c. Princeps Fredericus, &c. & Princeps Leopoldus Ludovicus, &c. *hic eodem modo inserti intelligantur, prout in Instrumento Cæsareo-Suedico continentur.*

Controversia, quæ vertitur inter Episcopos respectivè Bambergensem & Herbipolensem, ac Marchiones Brandenburgicos, Culmbachi & Onoltzbachi de Castro, Oppido, Præfecturâ & Monasterio Kitzingen in Franconia ad Moenum, aut amabili compositione, aut summario Juris processu terminetur intra biennium, sub pœna perdendæ prætensionis imponendâ tergiverfanti: interim dictis Dominis Marchionibus restitatur nihilominus Fortalitium Wiltzburg in eum statum, qui tempore traditionis descriptus fuit, ex conventionem & promisso.

Conventio inita circa alimenta Dom: Christiani Wilhelmi Marchionis Brandenburgici hic repetita censetur; prout continetur Articulo decimo-quarto Instrumenti Cæsareo-Suedici.

Rex Christianissimus tempore & modo inferiùs definitis circa deductionem Præsidiorum, restituet Duci Würtembergico Civitates & Fortalitia Hohenwiel, Schorendorff, Tubingen, aliâque omnia Loca sine ulla reservatione, quæ in Ducatu Würtembergico Præsidii suis tenet. *In reliquis Paragraphis*: Domus Würtembergica, &c. *sicut in Instrumento Cæsareo-Suedico insertus est, hic insertus intelligatur.*

Principes quoque Würtembergici Lineæ Montpelgardenis restituantur in omnes suas Ditiones in Alfatia, vel ubicumque fitas, & nominatim in duo Feuda Burgundica, Clerval & Passavant, & ab utraque parte redintegrentur in eum statum, Jura & Prærogativas, quibus ante initium horum Bellorum gavisî sunt.

Fredericus Marchio Badensis & Hachbergenfis, ejusque Filii & Hæredes, cum omnibus, qui iisdem quocumque modo infervierunt, aut adhuc dum inferviunt, cujuscumque nominis aut conditionis sint, gaudean & fruantur suprâ Articulo secundo & tertio descriptâ Amnistiâ, cum omnibus suis Clausulis & beneficiis, ejusque vigore restituantur plenissimè in eum statum in Sacris & Profanis, in quo ante exortos Bohemiæ motus fuit Dominus Georgius Fredericus Marchio Badensis & Hachbergenfis, quoad Marchionatum Inferiorem Badensem, qui vulgò sub appellatione Baden-Durlach venit. Itemque quoad Marchionatum Hachbergensem, tum etiam quoad Ditiones Rottelen, Baden Weiler & Sausenberg, non obstantibus, sed annullatis quibuscunque interim in contrarium factis mutationibus.

Deinde restituantur Marchioni Frederico Præfecturæ Stein & Renchingen, absque onere æris alieni interea temporis à Marchione Guilielmo contracti, ratione fructuum, interesse, aut sumptuum per Transactionem Ertlingæ Anno 1629. initam, dicto Guilielmo Marchioni Badensi cessæ, cum omnibus Juribus, Documentis Literariis, aliisque pertinentiis, ita ut tota illa actio sumptuum ac fructuum percceptorum & percipiendorum, cum omni damno & interesse, à tempore primæ occupationis numerando, sublata & penitus extincta sit. Annua quoque pensio ex Marchionatu Inferiori, Marchionatu Superiori pendî solita, virtute præsentium penitus sublata, annullata & annihilata sit, nec eo nomine quicquam vel de præterito, vel de futuro, imposterum unquam prætendatur vel exigatur. Alternetur etiam imposterum inter utramque Lineam Badensem, Inferioris scilicet & Superioris Marchionatus Badensis Præcedentia & Sessio in Comitibus, & Circuli Suevici, aliisque universalibus vel particularibus Imperii, aut quibuscunque Conventibus, pro nunc tamen eadem Præcedentiâ penes Marchionem Fredericum, dum superstes erit, permanente.

De Baronatu Hohengeroltzeck conventum est, ut si Domina Princeps Badensis prætensa sua Jura in dicto Baronatu Documentis authenticis sufficienter probaverit, restitutio statim post latam desuper Sententiam fiat

cum omni causa omnique Jure vigore Documentorum competenti. Cognitio autem hæc finiatur à die publicatæ Pacis intra biennium. Nullæ denique Actiones, Transactiones, vel Exceptiones generales vel speciales Clausulæ in hoc Instrumento Pacis comprehensæ, (quibus omnibus per expressum & in perpetuum vigore hujus derogatum fit) ab unâ vel alterâ parte ullo unquam tempore contra hanc specialem Conventionem allegentur vel admittantur.

Paragraphi : *Dux de Croy, &c. Quod controversiam Nassaw-Siegen, &c. Comitibus Nassaw-Sarapontanis, &c. Domus Hanoica, &c. Joannes Albertus Comes Solmensis, &c. Itemque restituatur Domus Solms, Hohensolms, &c. Comites de Isenburg, &c. Rheingravii, &c. Vidua Domini Ernesti Comitis Sainensis, &c. Castrum & Comitatus Falckenstein, &c. Restituatur etiam Domus Waldeck, &c. Joachimus Ernestus Comes Ottingensis, &c. Item Domus Hohenloica; &c. Fridericus Ludovicus, &c. Ferdinandus Carolus, &c. Domus Erbacensis, &c. Vidua & Hæredes Comitis à Brandestein, &c. Baro Paulus, Kevenhüller, &c. hic iisdem verbis inserti intelligantur, prout in Instrumento Cæsareo-Suedico continentur.*

Contractus, Permutationes, Transactiones, Obligationes & Instrumenta debiti vi metuve, seu Statibus seu Subditis illicitè extorta, prout in specie quæruntur Spira, Weissenburgum ad Rhenum, Landavia, Reitlingen, Hailbronna, aliique; ut & redemptæ, cessæque Actiones abolitæ, atque ita annullatæ sunt, ut ullum judicium actionémve eo nomine intentare minimè liceat. Quod si verò Debitoribus Instrumenta crediti vi metuvé Creditoribus extorserint, ea omnia restituantur Actionibus desuper falvis.

Debita sive emptionis, venditionis, annuorum reddituum, sive alio nomine vocentur, si ab unâ alterâve belligerantium Parte in odium Creditorum violentiam & realem solutionem intercessisse allegantes, & se ad probandum offerentes, nulli Processus executivi decernantur, nisi exceptionibus præviâ plenariâ causæ cognitione decisæ. Processu desuper instituto à Pacis publicatione intra biennium finiendo sub pœnâ perpetui silentii contumacibus Debitoribus imponenda. Processus autem hactenus eo nomine contra ipsos de-

creti, unà cum Transactionibus & Promissionibus pro futurâ Creditorum restitutione factis tollantur & enerventur, salvis tamen iis pecuniarum summis, quæ flagrante Bello pro aliis ad avertenda majora eorum pericula & damna bono animo & intentione erogatæ sunt.

Sententiæ tempore Belli de rebus merè secularibus pronuntiatae, nisi processus vitium & defectus manifestè pateat, vel in continenti demonstrari possit, non quidem omninò sint nullæ, ab effectu tamen rei iudicatæ suspendantur: donec Acta judicialia (si alterutra Pars intra semestre ab initâ Pace spacium, petiverit revisionem) in iudicio competenti modo ordinario vel extraordinario in Imperio usitato revideantur, & æquabili jure ponderentur, atque ita dictæ Sententiæ vel confirmentur vel emendentur, vel si nulliter latæ sint, planè rescindantur.

Si quæ etiam Feuda Regalia privata ab anno millesimo sexcentesimo decimo-octavo non fuerant renovata, nec interim eorum nomine præstita servitia, nemini id fraudi esto, sed tempus repetendæ Investituræ à die factæ Pacis cedere incipiat.

Tandem omnes & singuli tam bellici Officiales Militésque, quàm Consiliarii & Ministri togati Civiles & Ecclesiastici, quocunque nomine aut conditione censentur, qui uni alterive Parti, earumdémve Fœderatis aut Adhærentibus, toga vel sago militarunt, à summo ad infimum, ab infimo ad summum absque ullo discrimine vel exceptione, cum uxoribus, liberis, hæredibus, successoribus, servitoribus, quoad Personas & Bona in eum vitæ, famæ, honoris, conscientiæ, libertatis, Jurium & Privilegiorum statum, quo ante dictos motus gavisi sunt, aut jure gaudere potuerunt, utrinque restituti sunt, nec eorum Personis aut Bonis ullum creator præjudicium, ullave actio vel accusatio intentator, multò minùs ulla pœna, damnùmve quocunque prætextu irrogator. Et hæc quidem omnia quoad illos, qui Cæsareæ Majestatis, & Domus Austriacæ Subditi & Vassalli non sunt, plenissimum effectum habeant. Qui verò Subditi & Vassalli hæreditarii Imperatoris & Domus Austriacæ sunt, eadem gaudeant Amnistiâ, quoad personas, vitam, famam, & honores, habeantque securum reditum in pristinam

Patriam, ita tamen, ut se teneantur accommodare Legibus patriis Regnorum & Provinciarum.

Quantum autem eorundem Bona concernit, si ea, antequam in Coronæ Galliæ Sueciæve partes transierunt, confiscatione aut alio modo amissa fuere, etsi Plenipotentarii Suedici diu multumque institerant, ut iis etiam illa restituerentur, tamen cum sacræ Cæsareæ Majestati hac in re ab aliis nihil præscribi, nec ob Cæsareanorum constantem contradictionem aliter transigi potuerit, Ordinibusque Imperii ea propter Bellum continuari è re Imperii non fuerit visum, porrò quoque amissa sunt ac modernis possessoribus permanento. Illa verò Bona, quæ ipsis post, eam ob causam, quod pro Gallis aut Suecis contra Cæsarem Dominumque Austriacam arma summissent, erepta sunt, iisdem qualia nunc sunt, absque refusione tamen sumptuum & fructuum perceptorum, aut damni dati restituantur.

De cætero in Bohemia aliisque quibuscunque Provinciis Hæreditariis Imperatoris, Augustanæ Confessionis addictis, Subditis vel Creditoribus, eorumve Hæredibus pro privatis suis prætensionibus, si quas habent, & earum nomine actiones intenderint aut prosecuti fuerint, jus & justitia æquè ac Catholicis citra respectum administratur.

A dicta tamen universali restitutione excepta sunt, quæ restitui vel redhiberi nequeunt mobilia & se moventia, fructus percepti, autoritate belligerantium Partium interversa, itémque tam destructa, quam publicæ securitatis causâ in alios usus conversa ædificia, publica & privata, sacra & profana, nec non deposita publica vel privata hostilitatis intuitu confiscata, legitime vendita, spontè donata.

Quia verò etiam Causa Juliæensis Successionis inter interessatos, nisi præveniatur, magnas aliquando turbas in Imperio excitare posset; Ideo conventum est, ut ea quoque Pace confectâ, ordinario processu coram Cæsareâ Majestate vel amicabili Compositione, vel alio legitimo modo sine mora dirimatur.

Cum etiam ad majorem Imperii tranquillitatem stabilendam de controversiis circa Bona Ecclesiastica & libertatem exercitii Religionis his ipsis de Pace universali Congressibus certa quædam Compositio inter Cæsarem, Electores, Principes & Status Imperii inita,

atque Instrumento Pacis cum Plenipotentariis Reginae & Coronae Sueciae erecto inferra fuerit, placuit eandem Compositionem, ut & illam, de qua inter eosdem ratione eorum, qui Reformati dicuntur, convenit, praesenti quoque Tractatu firmare & stabilire, eo planè modo, ac si de verbo ad verbum huic inserta legeretur Instrumento.

Circa Causam Hasso-Cassellanam conventum est, ut sequitur:

Primò omnium, Domus Hasso-Cassellana, omnesque ejus Principes, maximè Domina Amelia Elisabetha Hassiæ Landgravia, ejusque Filius, Dominus Wilhelmus illorumque Hæredes, Ministri, Officiales, Vassalli, Subditi, Milites & alii, quocunque modo illis addicti, nullo prorsus excepto, non obstantibus contrariis Pactis, Processibus, Proscriptionibus, Declarationibus, Sententiis, Executionibus & Transactionibus, sed illis omnibus, ut & actionibus vel praetensionibus, ratione damnorum & injuriarum, tam neutralium quàm belligerantium, annullatis universalis Amnestiæ supra sancitæ, & ad initium Belli Bohemici, cum plenaria restitutione reductæ, (exceptis Cæsareæ Majestatis & Domus Austriacæ Vassallis & Subditis hæreditariis, quemadmodum de iis in §. *Tandem omnes*, &c. disponitur) omniumque beneficiorum, ex hac & religiosâ Pace provenientium pari cum cæteris Statibus jure, prout in Article incipiente, *Unanimi &c.* disponitur, plenariè participes sunt.

Secundò, Domus Hasso-Cassellana, ejusque Successores Abbatiam Hirsfeldensem cum omnibus appertinentiis Secularibus & Ecclesiasticis, sive intra, sive extra Territorium (ut Præpositura Gellingen) sitis, salvis tamen juribus, quæ Domus Saxonica à tempore immemoriali possidet, retineant, & eo nomine Investituram à Cæsareâ Majestate toties, quoties casus evenit, petant & fidelitatem præstent.

Tertiò, Jus directi & utilis Domini in Præfecturas Schaumburg, Buckenburg, Saxenhagen & Statthagen, Episcopatus Mindano antehac assertum & adjudicatum, porrò ad Dn. Wilhelmum modernum Hassiæ Landgravium ejusque Successores plenariè in perpetuum citra ulteriorem dicti Episcopatus, aut alterius cujusvis contradictionem aut turbationem pertineat, salvâ ta-

men Transactione inter Christianum Ludovicum, Ducem Brunswico-Lüneburgensem & Hassiæ Landgraviam, Philippumque Comitem de Lippe initâ. Firmâ etiam manente, quæ inter eandem Landgraviam & dictum Comitem inita est, Conventione.

Conventum præterea est, ut pro locorum hoc Bello occupatorum restitutione, & indemnitate causâ Dominæ Landgravix Hassiæ Tutrici ejusque Filio, hujusque Successoribus Hassiæ Principibus, ex Archiepiscopatibus Moguntinensi & Coloniensi, Episcopatibus item Paterbornensi, Monasteriensi & Abbatia Fuldensi 600000. Thalerorum Imperialium, bonitate Imperialibus institutionibus modernis correspondentium, intra spatium novem mensium à tempore Ratificationis Pacis computandum, Cassellis solventium periculo & sumptibus pendantur, nec contra promissam solutionem ulla exceptio, ullusve prætextus admittatur, multò minùs summa conventa ullo arresto afficiatur.

Ut etiam Domina Landgravia de solutione tanto securior sit, sequentibus conditionibus retineat Neufs, Cossfeld & Neuhaus, inque iis Locis sua, sibi que solùm obligata Præsidia habeat, eâ quidem lege, ut præter Officiales & alias Personas in Præsidiiis necessarias dictorum trium Locorum Præsidia conjunctim non excedant numerum mille ducentorum Peditum, & centum Equitum, Dominæ Landgravix dispositioni relicto, quot cuivis dictorum Locorum Peditum & Equitum imponere, quemve huic vel illi Præsidio præficere velit.

Præsidia autem secundum ordinationem de sustentatione Officialium & Militum Hassiacis hætenùs consuetam alantur, & quæ ad conservanda Fortalitia necessaria sunt, præstentur ex Archiepiscopat. & Episcopat. in quibus dicta Arx & Civitates sunt sitæ, absque summæ suprâ nominatæ diminutione. Integrum autem sit ipsis Præsidiiis contra morosos & tardantes, sed non ultra debitam summam exequi. Jura autem Superioritatis & Jurisdictio tam Ecclesiastica quàm Secularis, & redditus nominatarum Arcis & Civitatum Domino Archiepiscopo Coloniensi sint salva.

Quam primùm verò post ratificatam Pacem Dominæ Landgravix trecenta millia Thalerorum Imperia-

lium fuerint exsoluta, restituta Neuffia, retineat Cossfeld solùm & Neuhaus, ita tamen ut Præsidium Neusfianum in Cossfeld & Neuhaus non deducat, vel ejus nomine quicquam ulterius exigat, nec Præsidia in Cossfeld numerum sexcentorum Peditum, & quinquaginta Equitum, in Neuhaus autem centum Peditum excedant. Sin autem intra terminum novem mensium Dominæ Landgravæ integra summa non dependatur, non tantùm Cossfeld & Neuhaus, donec plenaria subsecuta fuerit solutio, sed etiam pro residuo summæ, ejusque singulis centenis quinque annuatim Imperiales, donec residuum summæ exsolutum fuerit, pensionis nomine solvantur, & tot Præfecturarum ad supra nominatos Archiep. & Episcopatus, atque Abbatiam pertinentium, & Hassiæ Principatui vicinarum, quot præstandis & exsolvendis pensionibus sufficiunt, Quæstores & Receptores Dominæ Landgravæ juramento obstringantur, ut de redditibus annuas residuæ summæ pensiones solvant, non obstante Dominorum suorum prohibitione. Quod si verò Quæstores & Receptores in solvendo moras nectant, aut redditus aliò conferant, Domina Landgravia exequendi, & ad solutionem quovis modo illos adigendi, liberam habeat potestatem, de reliquo jure territoriali Domino proprietatis interea semper salvo. Simul ac verò Domina Landgravia totam summam cum pensionibus à tempore moræ acceperit, restituat illico Loca jam denominata cautionis loco interim retenta, pensiones cessent, & Quæstores atque Receptores, quorum facta fuit mentio, juramenti nexu sint liberati. Quarum autem Præfecturarum redditus pensionibus solvendis sint assignandi, ante Ratificationem Pacis eventualiter conveniet, quæ Conventio non minoris sit roboris, quam ipsum Pacis Instrumentum.

Præter Loca autem securitatis causâ, ut memoratum, Dominæ Landgravæ relinquenda, & post solutionem demum restituenda, restituat illa nihilominus, Ratificatione Pacis subsecutâ, omnes Provincias & Episcopatus, nec non illorum Urbes, Præfecturas, Oppida, Fortalitia, Propugnacula, & omnia denique bona immobilia, nec non jura inter hæc Bella ab ipsâ occupata, ita tamen, ut tam in præfatis tribus Locis cautionis nomine retinendis, quam reliquis omnibus res-

tituendis, non solum annonam & omnia ad bellicum apparatus spectantia, quæ inferri vel fieri curavit, per Subditos avehenda Dominæ Landgraviæ & supradictis Successoribus, quæ verò ab ipsâ non illata, sed in Locis occupatis, tempore occupationis reperta sunt, & adhuc extant, ibi permaneant, sed ut etiam Fortificationes & Valla, durante occupatione extructa, eatenus destruantur, ne tamen Urbes, Oppida, Arces, vel Castra cujuscvis invasionibus & deprædationibus pateant.

Et quamvis Domina Landgravia præterquam ab Archiep. & Episcopatibus Moguntinensi, Colonienfi, & Abbatia Fuldensi, à nemine restitutionis & indemnitate loco aliquid poposcerit, pro rerum tamen & circumstantiarum æquitate, placuit toti Conventui, ut salvâ manente dispositione Paragraphi præcedentis inchoantis: *Conventum præterea est, &c.* etiam cæteri Status cujuscunque generis cis & ultra Rhenum, qui 1. Martii hujus anni Hassiacis contributionem dependerunt, secundum proportionem contributionis exsolutæ toto hoc tempore observatam ad conficiendam summam superiùs positam, & Militum præsidiariorum sustentationem, ratam suam suprâ nominatis Archiepiscopatibus & Episc. atque Abbatia conferant, & damnum, si quod solventes ob unius vel alterius moram perpessi fuerint, morosi resarciant, nec executionem contra tergiversantes Cæsareæ Majestati, aut Regiæ Majestatis Christianissimæ, vel etiam Hassiæ Landgraviæ Officiales aut Milites impediunt, neque etiam fas sit Hassiacis, quemquam in præjudicium hujus Declarationis eximere; ii verò qui suam quotam ritè persolverint, ab omni eatenus onere liberi erunt.

Quod controversias inter Domus Hassiacas-Casselanam & Darmstadinam super Successione Marpurgensi, agitata attinet, quandoquidem eæ Cassellis die decimo-quarto mensis Aprilis, proximum elapsi, consensu Partium unanimi accedente, penitus sunt compositæ: Placuit Transactionem istam, cum suis annexis & recessibus, sicut ea Cassellis inita, & à Partibus subsignata, Conventuique huic insinuata fuit, vigore Instrumenti hujus, ejusdem planè esse roboris, ac si verbis totidem hisce Tabulis inserta comprehen-

deretur, nec à Partibus trangentibus, nec aliis quibusvis sub prætextu, five Pacti, five Juramenti, five alio quocunque ullo unquam tempore convelli posse; quin imò ab omnibus, etiamsi aliquis ex interessatis eam fortè confirmare detrectet, exactissimè observari debere.

Sicut etiam Transactio inter defunctum Dn. Wilhelmum, Hassiæ Landgravium, & Dominos Christianum & Wolradum Comites Waldecciæ, die 11. Apr. anno 1635. facta, & à Domino Georgio Hassiæ Landgravio die 14. Apr. anno 1648. ratificata, non minùs vigore hujus Pacificationis, perpetuum & plenissimum robur obtinebit, omnesque Hassiæ Principes pariter ac Comites Waldecciæ obligabit.

Firmum quoque maneat & inviolabiliter custodiatur jus primogenituræ in qualibet Domo Hassiæ Cassellana & Darmstaina introductum, & à Cæs. Majestate confirmatum.

Cùm item Cæs. Maj. ad querelas nomine Civitatis Basileensis & universæ Helvetiæ, coram ipsius Plenipotentiariis ad præsentem Congressum deputatis propositas super nonnullis Processibus & Mandatis executivis, à Camera Imperiali contra dictam Civitatem, aliosque Helvetiorum unitos Cantones, eorùmque Cives & Subditos emanatis, requisita Ordinum Imperii sententia & consilio, singulari Decreto die decimo quarto mensis Maji, anno proximè præterito declaraverit, prædictam Civitatem Basileam cæterosque Helvetiorum Cantones in possessione vel quasi plenæ libertatis & exemptionis ab Imperio esse, ac nullatenus ejusdem Imperii Dicasteriis & Judiciis esse subjectos; placuit hoc idem publicæ huic Pacificationis Conventioni inferere, ratùmque & firmum manere, atque idcirco ejusmodi Processus unà cum Arrestis eorum occasione quandocunque decretis prorsus cassos & irritos esse debere.

Ut autem provisum sit, ne posthac in Statu Politico controversiæ suboriantur, omnes & singuli Electores, Principes & Status Imperii Romani in antiquis suis Juribus, Prærogativis, Libertate, Privilegiis, libero juris territorialis tam in Ecclesiasticis quam Politicis exercitio, Ditionibus, Regalibus, horùmque omnium possessione, vigore hujus Transactionis ita stabiliti fir-

matique sunt ut à nullo unquam sub quocunque prætextu de facto turbari possint vel debeant.

Gaudeant sine contradictione jure suffragii in omnibus Deliberationibus super negotiis Imperii, præsertim ubi Leges ferendæ vel interpretandæ, Bellum decernendum, Tributa indicenda, delectus aut hospitationes Militum instituendæ, nova Munimenta intra Statuum Ditiones extruenda nomine publico, veterave firmanda Præfidiis, nec non ubi Pax & Fœdera faciendæ, aliave ejusmodi negotia peragenda fuerint, nihil horum aut quicquam simile posthac unquam fiat vel admittatur, nisi de Comitiali liberòque omnium Imperii Statuum suffragio & consensu, cum primis verò jus faciendi inter se & cum exteris Fœdera pro sua cujusque conservatione ac securitate singulis Statibus perpetuò liberum esto, ita tamen ne ejusmodi Fœdera sint contra Imperatorem & Imperium, Pacemque ejus publicam, vel hanc imprimis Transactionem, fiantque salvo per omnia juramento, quo quisque Imperatori & Imperio obstrictus est.

Habeantur autem Comitia Imperii intra sex menses à dato ratificatæ Pacis, postea verò, quoties id publica utilitas aut necessitas postulaverit. In proximis verò Comitibus emendentur imprimis anteriorum Conventuum defectus, ac tum quoque de electione Romanorum Regum, certâ constantique Cæsareâ Capitulatione concipiendâ, de modo & ordine in declarando uno vel altero Statu in Bannum Imperii, præter eum, qui aliàs in Constitutionibus Imperii descriptus est, tenendo, redintegrandis Circulis, renovanda Matricula, reducendis Statibus exemptis, moderatione & remissione Imperii Collectarum, reformatione Politicæ & Justitiæ, taxæ sportularum in judicio Camerali, ordinariis Deputatis ad modum & utilitatem Reipublicæ ritè formandis, legitimo munere Directorum in Imperii Collegiis, & similibus negotiis, quæ hîc expediri nequiverant, ex communi Statuum consensu agatur & statuatur.

Tam in universalibus verò, quàm particularibus Diæti, Liberis Imperii Civitatibus non minùs quàm cæteris Statibus Imperii competat votum decisivum, iisque rata & intacta maneant Regalia, Vectigalia, Reditus annui, Libertates, Privilegia confiscandi, collec-

tandi, & inde dependentia aliaque Jura ab Imperatore & Imperio legitimè impetrata, vel longo usu ante hos motus obtenta, possessa & exercita, cum omnimoda jurisdictione intra muros & in territorio, cassatis, annullatis, & in futurum prohibitis iis, quæ per repressalias, arresta, viarum conclusiones, & alios actus præjudiciales, sive durante Bello quocunque prætextu in contrarium facta & propria auctoritate hucusque attentata sunt, sive dehinc nullo præcedente legitimo Juris & executionis ordine fieri attentarive poterunt. De cætero omnes laudabiles Consuetudines & sacri Romani Imperii Constitutiones & Leges fundamentales in posterum religiosè serventur, sublatis omnibus, quæ bellicorum temporum injuria irrepsèrant, consulationibus.

De indaganda aliqua ratione & modo æquitati conveniente, quæ persecutiones actionum contra Debitores ob bellicas calamitates fortunis lapsos, aut nimio usurarum cursu aggravatos moderatè terminari, indèque nascituris majoribus incommodis etiam tranquillitati publicæ noxiis obviam iri possit, Cæsarea Majestas curabit exquiri tam Judicii Aulici, quàm Cameralis Vota & Consilia, quæ in futuris Comitibus proponi, & in constitutionem certam redigi possint: interea tamen temporis in hujusmodi causis, ad Judicia, cum summa Imperii, tum singularia Statuum delatis circumstantiæ à Partibus allegatæ benè ponderentur, ac nemo executionibus immoderatis prægravetur: sed hæc omnia Holsatiæ Constitutione salva & illæsa.

Et quia publicè interest, ut facta Pace Commerciorum vicissim reflorescant; Ideò conventum est, ut quæ eorum præjudicio & contra utilitatem publicam, hinc inde per Imperium Belli occasione noviter propria auctoritate contra Jura, Privilegia, & sine consensu Imperatoris atque Electorum Imperii invecta sunt Vectigalia & Telonia, ut & abusus Bullæ Brabantinæ, indèque natæ repressaliæ & arresta, cum inductis peregrinis certificationibus, exactioibus, detentionibus, itèmq; immoderata Postarum, omniâque inusitata onera & impedimenta, quibus Commerciorum & Navigationis usus deterior redditus est, penitus tollantur, Provinciis, & Portibus, Fluminibus quibuscunque sua pristina securitas, jurisdictio & usus prout ante hos

motus bellicos à pluribus retrò annis fuit, restituantur, & inviolabiliter conserventur.

Territoriorum, quæ Flumina alluunt, & aliorum quorumcunque Juribus ac Privilegiis, ut & Teloniis ab Imperatore de consensu Electorum cum aliis, tum etiam Comiti Oldenburgenfi in Visurgi concessis, aut usu diuturno introductis in pleno suo vigore manentibus & executioni mandandis, tum ut plena sit Commerciorum libertas, & transitus ubique locorum Terræ Marique tutus, adeoque ea omnibus & singulis utriusque Partis Fœderatorum Vasallis, Subditis, Clientibus & Incolis, eundi, negotiandi, redeundi que potestas data sit, virtutè que præsentium concessa intelligatur, quæ unicuique ante Germaniæ motus passim compete-
bat: quos etiam Magistratus utrinque contra injustas oppressiones & violentias instar propriorum Subditorum defendere ac protegere teneantur, hac Conventione ut & Jure Legè que cujúsque Loci per omnia salvis.

Quo magis autem dicta Pax atque Amicitia inter Imperatorem & Christianissimum Regem firmari possit, & securitati publicæ meliùs prospiciatur, idè de consensu, consilio & voluntate Electorum, Principum & Statuum Imperii pro bono Pacis conventum est.

Primò, Quod supremum Dominium, Jura Superioritatis, aliaque omnia in Episcopatus Metensem, Tullensem & Virodunensem, Urbèsque cognomines eorúmque Episcopatum Districtus, & nominatim Moyenvicum, eo modo, quo hætenùs ad Romanum spectabant Imperium, in posterum ad Coronam Galiiæ spectare eique incorporari debeant in perpetuum & irrevocabiliter, reservato tamen jure Metropolitanano ad Archiepiscopatum Trevirensis pertinente.

Restituatur in possessionem Episcopatus Virodunensis Dominus Franciscus Lotharingæ Dux, tanquam legitimus Episcopus, & eum Episcopatum pacificè administrare, ejúsque sicuti & suarum Abbatiarum, (salvo Regis & cujuscunque privati jure, nec non bonorum patrimonialium ubicunque sitorum juribus, quatenus prædictæ cessione non repugnant) privilegiis, redditibus & fructibus uti, frui permittatur, dummodò priùs præstiterit Regi juramentum fidelita-

tis, nihilque molliatur adversus suæ Majestatis Regni-
que commoda.

Secundò, Imperator & Imperium cedunt transfere-
runtque in Regem Christianissimum, ejusque in Reg-
no Successores Jus directi Domini, Superioritatis, &
quodcunque aliud sibi & sacro Romano Imperio hac-
tenus in Pinarolum competebat, & competere po-
terat.

Tertiò, Imperator pro se totaque Serenissima Do-
mo Austriacâ, itémque Imperium, cedunt omnibus
juribus, proprietatibus, dominiis, possessionibus ac
jurisdictionibus, quæ hætenus sibi, Imperio & Fami-
liæ Austriacæ competebant in Oppidum Brisacum,
Landgraviatum superioris & inferioris Alsatiae, Sunt-
goviam, Præfecturamque Provinciarum Decem Ci-
vitatum Imperialium in Alsatia sitarum, scilicet Hage-
naw, Colmar, Schlettstatt, Wisenburg, Landaw, O-
berenhaim, Rosheim, Munster in Valle S. Grego-
rii, Kaisers, Turinghaim, omnesque Pagos & alia
quæcunque Jura, quæ à dicta Præfectura dependent,
eaque omnia & singula in Regem Christianissimum
Regnumque Galliarum transferunt, ita ut dictum
Oppidum Brisacum cum Villis Hochstat, Niederrim-
ling, Harten & Acharren, ad Communitatem Ci-
vitatibus Brisacensis pertinentibus cumque omni Territo-
rio & Banno, quatenus se ab antiquo extendit, sal-
vis tamen ejusdem Civitatis Privilegiis & Immunita-
tibus antehac à Domo Austriacâ obtentis & impe-
tratis.

Itémque dictus Landgraviatus utriusque Alsatiae &
Suntgoviae, tum etiam Præfectura Provincialis in dictas
decem Civitates & loca dependentia, itémque omnes
Vasalli, Landfaffii, Subditi, Homines, Oppida, Cas-
tra, Villæ, Arces, Sylvæ, Forestæ, Auri, Argenti,
aliorumque Mineralium Fodinæ, Flumina, Rivi,
Pascua, omniaque Jura, Regalia & Appertinentiæ,
absque ulla reservatione cum omnimoda Jurisdictione
& Superioritate, supremoque Dominio à modò in per-
petuum ad Regem Christianissimum, Coronamque
Galliae pertineant, & dictæ Coronæ incorporata in-
telligantur, absque Cæsaris, Imperii, Domusque Aus-
triacæ vel cujuscunque alterius contradictione. Aded
ut nullus omninò Imperator aut Familiae Austriacæ

Princeps quicumque juris aut potestatis in eis præmemoratis partibus cis & ultra Rhenum sitis, ullo unquam tempore prætere tendere vel usurpare possit aut debeat. Sit tamen Rex obligatus in eis omnibus & singulis locis Catholicam conservare Religionem, quemadmodum sub Austriacis Principibus conservata fuit, omnesque quæ durante hoc Bello novitates irrepperunt, removere.

Quartò, Christianissimæ Majest. ejusque in Regno Successoribus, de consensu Imperatoris, totiùsque Imperii, perpetuum jus sit tenendi Præsidium in Castro Philipsburg protectionis ergò, ad convenientem tamen numerum restrictum, qui vicinis justam suspicionis causam præbere non possit; sumptibus duntaxat Coronæ Galliæ sustentandum. Patere etiam debet Regi liber transitus per Terras & Aquas Imperii ad inducendos Milites, comæatum & cætera omnia, quibus & quoties opus fuerit.

Rex tamen præter protectionem, præsidium & transitum in dictum Castrum Philipsburg nihil ulterius præterdat, sed ipsa proprietas, omnimoda jurisdictio, possessio, omniàque emolumenta, fructus, accessiones, jura, regalia, servitutes, homines, Subditi, Vassalli, & quidquid omninò antiquitus ibidem & in totius Episcopatus Spirensis, Ecclesiarùmque illi incorporatarum districtu Episcopo & Capitulo Spirensi competebat, & competere poterat, eisdem in posterum quoque salva, integra & illæsa, excepto tamen jure protectionis, permaneant.

Imperator, Imperium, & Dominus Archidux Oenipontanus Ferdinandus Carolus respectivè exsolvunt Ordines, Magistratus, & Officiales singularum supra dictarum Ditionum ac Locorum, vinculis & Sacramentis, quibus hucusque sibi, Domùsque Austriacæ obstructi fuerant, eosque ad subjectionem, obedientiam & fidelitatem Regi Regnòque Galliæ præstandam remittunt, obligantque. Atque ita Corona Galliæ in plenâ justaque eorum superioritate, proprietate, & possessione constituunt, renunciantes omnibus in ea juri- bus ac prætensionibus ex nunc in perpetuum, idque pro se, suisque posteris Imperator, dictus Dominus Archidux, ejusque Frater, (quatenus prædicta cessio ad ipsos pertinet,) peculiari Diplomate tum ipsi confir-

mabunt, tum efficient, ut à Rege Hispaniarum Catholico eadem quoque Renuntiatio in authenticâ formâ extradatur. Quod & Imperii totius nomine fiet, quo die subfignabitur præfens Tractatus.

Ad majorem fupra dictarum ceffionum & alienationum validitatem, Imperator & Imperium, vigore præfentis Transactionis, exprefè derogant omnibus & fingulis Prædecefforum Imperatorum, factique Romani Imperii Decretis, Constitutionibus, Statutis & Confuetudinibus, etiam juramento firmatis aut in pofterum firmandis, nominatimque Capitulationi Cæfareæ, quatenus alienatio omnimoda bonorum & jurium Imperii prohibetur, fimulque in perpetuum excludunt omnes & reftitutionis vias quocunque tandem jure titulove fundari poffent.

Conventum eft infuper, ut præter promiffam hîc inferiùs à Cæfare & Imperii Statibus Ratihabitionem, in proximis quoque Comitibus ex abundantia ratæ fint fupra dictarum Ditionum Juriùmque abalienationes, ac proinde in Cæfareâ Capitulatione pactio, vel in Comitibus propositio deinceps fiat de occupatis diftractivæ Imperii bonis ac juribus recuperandis, ea non complecti intelligatur res fuprà expreffas, utpotè ex communi Ordinum Sententiâ pro publicâ tranquillitate in alterius Dominium legitimè translatas, atque eadem in hunc finem ab Imperii Matricula expungi placent.

Statim à reftitutione Benfeldæ, æquabuntur folo ejusdem Oppidi munitiones, nec non adjacentis Fortalitii Rhinavi, ficuti quoque Tabernarum Alfatiaë, Caftri Hohenbar & Neoburgi ad Rhenum, neque in prædictis Locis ullus Miles præfidiarius haberi poterit.

Magiftratus & Incolæ dictæ Civitatis Tabernarum neutralitatem accuratè fervent, pateatque illac Regio Militi, quoties poftulatum fuerit, tutus ac liber tranfitus. Nullæ ad Rhenum Munitiones in citeriori ripâ extrui poterunt à Bafileâ ufque Philipsburgum, neque ullo molimine deflecti aut interverti Fluminis curfus ab unâ alterâve parte.

Quod ad æs alienum attinet, quo Camera Enfifhemiana gravata eft Dominus Archidux Ferdinandus Carolus recipiet in fe cum eâ parte Provinciaë, quam Rex Chriftianiffimus ipfi reftituere debet, tertiam

omnium debitorum partem sine distinctione, five Chirographaria, five hypothecaria sint, dummodò utraque in formâ authenticâ, & vel specialem Hypothecam habeant, five in Provincias cedendas five in restituendas, vel si nullam habeant in Libellis rationariis receptorum ad Cameram Ensisheimianam respondentium usque ad finem Anni 1632. agnita, atque inter debita illius recensita fuerint, & pensitationum annuarum solutio dictæ Cameræ incubuerit, eamque dissolvat, Regem pro tali quota indemnem penitus præstando.

Quæ verò debita Collegiis Ordinum ex singulari per Austriacos Principes, cum ipsis in Diætis Provincialibus initâ Conventione attributa, aut ab ipsis Ordinibus communi nomine contracta sunt, iisque solvenda incumbunt, debet inter eos, qui in Ditionem Regis veniunt, atque illos qui sub Dominio Domus Austriacæ remanent, iniri conveniens distributio, ut unaquæque Pars sciat, quantum sibi æris alieni dissolvendum restet.

Rex Christianissimus restituet Domui Austriacæ, & in specie supradicto Domino Archiduci Ferdinando Carolo, primogenito quondam Archiducis Leopoldi Filio, 4. Civitates Sylvestres, Rheinfelden, Seckingen, Lauffenberg, & Waltshutum cum omnibus Territoriis & Balivatibus, Villis, Pagis, Molendinis, Sylvis, Forestis, Vasallis, Subditis, omnibusque Appertinentiis cis & ultrâ Rhenum. Itémque Comitatum Hawestein, Sylvam nigram, totamque superiorem & inferiorem Brisgoviam, & Civitates in ea sitas antiquo jure ad Domum Austriacam spectantes, scilicet Newburg, Freyburg, Endingen, Kenzingen, Valdkirch, Villingen, Breulingen, cum omnibus Territoriis. Item, cum omnibus Monasteriis, Abbatiis, Prælaturis, Præposituris, Ordinibusque Equestribus Commendatariis cum omnibus Balivatibus, Baronatibus, Castris, Fortalitiis, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, Vasallis, Hominibus, Subditis, Fluminibus, Rivis, Forestis, Sylvis, omnibusque Regaliis, Juribus, Jurisdictionibus, Feudis & Patronatibus, cæterisque omnibus & singularibus ad sublime Territorii Jus Patrimoniumque Domus Austriacæ in toto isto tractu antiquitatis spectantibus. Totam item Ornaviam, cum Civitatibus Imperialibus

Offenburgh, Gengenbach & Cella ahm Hammerspach, quatenus scilicet Præfecturæ Ornaviensi obnoxix sunt, adeò ut nullus omninò Rex Franciæ quicquam Juris aut Potestatis in his præmemoratis partibus, cis & ultra Rhenum sitis, ullo unquam tempore prætere, aut usurpare possit aut debeat, ita tamen, ut Austriacis Principibus prædictâ Restitutione, nihil novi Juris acquiratur.

Libera sint in universum inter utriusque Rheni Ripæ & Provinciarum utrimque adjacentium Incolas, Commercia & Commeatus; Imprimis verò libera sit Rheni Navigatio, ac neutri Parti permissum esto, Naves transeuntes, descendentes aut ascendenres impedire, detinere, arrestare aut molestare, quocunque prætextu, solâ Inspectione, quæ ad perscrutandas, aut visitandas Merces fieri consuevit, excepta, nec etiam liceat nova & insolita Vectigalia, Pedagia, Passagia, Datia, aut alias ejusmodi Exactiones ad Rhenum imponere, sed utraque Pars contenta maneat Vectigalibus & Datis ordinariis ante hoc Bellum sub Austriacorum Gubernatore ibidem præstare solitis.

Omnes Vasalli, Landsassii, Subditi, Cives, Incolæ, quicumque cis & ultra Rhenum Domui Austriacæ, sicut etiam illi, qui immediatè Imperio subjecti erant, vel alios Imperii Ordines ut Superiores recognoscunt, non obstante qualicumque Confiscatione, Translatione, Donatione, per quoscumque Belli Duces aut Præfectos Militiæ Suedicæ aut Confederatorum post occupatam Provinciam factâ, perque Regem Christianissimum ratificatâ, aut proprio motu decreta, statim post publicatam Pacem Bonis suis immobilibus & stabilibus, Villis, Castris, Oppidis, Fundis, Possessionibus restitui debent, citra ullam exceptionem meliorationum, expensarum, sumptuum compensationem, quas moderni Possessores quomodolibet objicere possent, & citra Restitutionem Mobilium ac se moventium, & fructuum perceptorum.

Quod verò ad confiscationes Rerum, pondere, numero, & mensurâ consistentium exactiones, concussiones, atque extorsiones, intuitu Belli factas attinet, earum repetitio ad amputandas lites utrimque penitus cassata & sublata esto.

Teneatur Rex Christianissimus non solum Episco-

pos Argentinenſem & Baſileenſem, cùm Civitate Argentinenſi, ſed etiam reliquos per utramque Alſatiam Romano Imperio immediatè ſubjectos Ordines, Abbates Murbaceniẽm & Ludereniẽm; Abbatiffãm Andlaviẽnſem, Monafterium in Valle ſancti Gregorii Benedictini Ordinis, Palatinos de Luzelſtein, Comites & Barones de Hanaw, Fleckenſtein, Oberſtein, totiusque Inferioris Alſatiæ Nobilitatem. Item prædictas Decem Civitates Imperiales, quæ Præfecturam Hagenœnſem agnoſcunt in ea Libertate & Poſſeſſione Immèdiætatis erga Imperium Romanum, qua hæcenus gaviſæ ſunt, relinquere: Ita ut nullam ulterius in eos Regiam Superioritatem prætereptare poſſit, ſed iis Juribus contentus maneat, quæcunque ad Domum Auſtriacam ſpectabant, & per hunc Pacificationis Tractatum Coronæ Galliæ ceduntur. Ita tamen, ut præſenti hæc Declaratione nihil detractum intelligatur de eo omni ſupremi Domini Jure, quod ſuprà concefſum eſt.

Item, Rex Chriſtianiſſimus pro recompensatione partium ipſi ceſſarum, dicto Domino Archiduci Ferdinando Carolo ſolvi curabit tres Milliones Librarum Turonenſium annis proximè ſequentibus, ſcilicet 1649. 50. & 51. in Feſto Sancti Joannis Baptiſtæ, quolibet anno tertiam partem in Moneta bona & proba Baſileæ, ad manus Domini Archi-Ducis ejuſve Deputatorum.

Præter dictam pecuniæ quantitatem Rex Chriſtianiſſimus tenebitur in ſe recipere duas tertias debitorum Cameræ Enſiſheimianæ ſine diſtinctione, ſive Chirographaria, ſive Hypothecaria ſint, dummodò utraque ſint in forma authentica, & vel ſpecialem Hypothecam habeant, ſive in Provincias cedendas, ſive in reſtituendas, vel ſi nullam habeant, in Libellis rationariis receptorum ad Cameram Enſiſheimianam reſpondentium uſque ad finem Anni milleſimi ſexcentiſimi trigeſimi ſecundi agnita, atque inter credita & debita illius recensita fuerint, & penſitationum annuarum ſolutio dictæ Cameræ incubuerit, eâſque diſſolvat, Archiducem pro tali quota prorsus indemnem præſtando, utque id æquiùs fiat, delegabuntur ab utraque Parte Commiſſarii ſtatim à ſubſcripto Tractatu Pacis, qui ante primæ Penſionis ſolutionem convenient,

quænam nomina utrique Parti expungenda sint.

Curabit Rex Christianissimus, præfato Domino Archiduci bona fide absque ulla mora & retardatione restitui omnia & singula Literaria Documenta, cujuscunque illa generis sint, quæ Terras eidem restituendas concernunt, quatenus quidem in Cancellaria Regiminis & Cameræ Ensisheimianæ, aut Brisaci, vel etiam in custodia Officialium, Oppidorum & Arcium occupatarum reperiuntur.

Quòd si talia Documenta sint publica, quæ cessas etiam Terras pro indiviso concernunt, de his Archiduci Exempla authentica, quotiescumque requisierit, edentur.

Item, ne controversiæ inter Dominos Sabaudia & Mantuæ Duces, ratione Montisferrati, authoribus inclytæ recordationis Ferdinando II. Imperatore & Ludovico XIII. Galliarum Rege, Suarum Majestatum Parentibus, definitæ & terminatæ in Christianæ Reipublicæ perniciem aliquando recrudescant, conventum est, quod Tractatus Cherasci 6. Aprilis Anno Domini 1631. cum subsecutâ super eodem Ducatu Montisferrati executione, firmus stabilisque in omnibus suis Articulis in perpetuum manebit, excepto tamen Pinarolo ac pertinentiis inter Suam Majestatem Christianissimam, ac Dominum Ducem Sabaudia definitis & Christianissimo Regi Regnóque Gallia acquisitis per peculiare Tractatus, qui eadem stabilitate & firmitate consistent in iis omnibus, quæ Translationem aut Cessionem Pinaroli & pertinentium concernunt: Si quid tamen in dictis peculiaribus Tractatibus contineatur, quod Pacem Imperii turbare, vel novos in Italia motus post præsens Bellum, quod nunc in illâ Provincia geritur, compositum excitare posset, id nullum & irritum sit, dictâ nihilominus Cessione in suo robore permanente cum aliis Conditionibus, quæ tam in favorem Ducis Sabaudia quam Regis Christianissimi conventæ sunt. Ideoque & Imperatoria & Christianissima Majestas vicissim promittunt, se cæteris omnibus tam ad prædictum Tractatum Cherascensem, quam executionem spectantibus, & in specie Albam, Trinum, eorumque Territoria & reliqua Loca, nunquam directè vel indirectè, specie Juris aut via facti contraventuras, neque ullo auxilio vel favore contra-

venientem adiuturas, quinimò communi autoritate datum iri operam, ut ne à quoquam quovis prætextu violetur, cùm maximè se obligatum esse declaraverit Rex Christianissimus dicti Tractatus executionem omnibus modis promovere, atque etiam Armis tueri, eo præsertim fine, ut dictus Dominus Sabaudix Dux, non obstantibus superioribus clausulis, in pacifica Trini & Albæ reliquorumque Locorum, ipsi per dictum Tractatum & Investituram subsecutam in Ducatu Montisferrati concessorum & assignatorum, possessione semper relinquatur & manuteneatur.

Ut autem omnium dissidiorum & controversiarum semina inter eosdem Duces penitus extirpentur, quadringenta & nonaginta quatuor aureorum millia, quæ inclytæ memoriæ Christianissimus Rex Ludovicus XIII. in exonus Domini Ducis Sabaudix, se Domino Duci Mantuæ soluturum sponndit, Christianissima Majestas præsentì paratâque pecuniâ dicto Domino Duci Mantuæ numerari faciet, & propterea Dominum Ducem Sabaudix ejusque Hæredes & Successores ab eâ obligatione omninò relevabit, præstabitque indemnem ab omni petitione, quæ ratione vel occasione dictæ Summæ à dicto Domino Duce Mantuæ vel ejus Successoribus fieri possit, adè ut in posterum ejus nomine, colore, ratione aut prætextu Dominus Dux Sabaudix, Hæredes, aut Successores nullam omninò Juris vel facti molestiam aut vexationem à Domino Duce Mantuæ, Hæredibus aut Successoribus ejus patiantur. Qui ab hoc die & à modò in antea cum autoritate & consensu Cæsareæ & Christianissimæ Majestatis, solemni hujus publicæ Pacis Instrumenti vigore, nullam penitus in tota hac Causa Actionem contra Dominum Ducem Sabaudix, ejusque Hæredes & Successores exercere poterunt.

Cæsarea Majestas decenter requisita concedet Domino Duci Sabaudix, unâ cum Investitura antiquorum Feudorum & Statuum, qualem inclytæ memoriæ Ferdinandus II. Duci Sabaudix Victori Amedeo concesserat, Investituram quoque Locorum, Ditionum, Statuum, omniumque Jurium Montisferrati, cum Appertinentiis, quæ illi vigore prædicti Tractatus Cherascentis, nec non executionis inde subsecutæ decreta & remissa fuerunt, sicuti quoque Feudorum novellè

Monfortis, Sinii, Moncherii & Castelletti Appertinentiis, juxta tenorem Instrumenti acquisitionis ab eodem Duce Victore Amedeo factæ sub decimo tertio Octobris Anni millesimi sexcentissimi trigessimi quarti, & congruenter Concessionibus seu Permissionibus, nec non Approbationibus Cæsareæ Majestatis, cum Confirmatione quoque omnium & quorumcumque Privilegiarum, quæ Sabaudia Ducibus hæctenus indulta fuerunt quotiescumque à Domino Duce Sabaudia requirentur & postulabuntur.

Item conventum est, quod Dux Sabaudia, Hæredes & Successores ejus, nullatenus à Cæsarea Majestate turbentur aut inquietentur in Superioritate, seu Jure Superioritatis, quod habent in Feudis Rocheverani, Olmi & Cæsola cum Pertinentiis, quæ à Romano Imperio nulla ratione dependent, revocatis, annullatisque Donationibus & Investituris, in dictorum Feudorum possessione Dominus Dux manuteneatur, & quatenus opus sit, redintegretur; parique ratione ejusdem Vasallus Comes Veruvæ, quoad eadem Feuda Olmi & Cæsola & quartæ partis Rocheverani suæ possessioni seu quasi restituatur, & in eadem plenissimè cum Fructibus omnibus redintegretur.

Item conventum est, quod Cæsarea Majestas restitui faciat Comitibus Clementi & Joanni Filiis, nec non & Nepotibus ex Filio Octaviano Comitis Caroli Cacherani integrum Feudum Rochæ, Arazii cum Pertinentiis & Dependentiis, quibuscumque non obstantibus.

Similiter declarabit Imperator, in Investitura Ducatus Mantuæ comprehendi Castra Reggioli & Luzzaræ cum suis Territoriis & Dependentiis, quorum possessionem Dux Guastallæ Duci Mantuæ restituere teneatur, reservatis tamen eidem Juribus pro sex milibus Scutorum annuorum, quæ præterdit, de quibus agere, & judicio experiri coram Sua Cæsarea Majestate valeat adversus Ducem Mantuæ.

Simulatque verò Instrumentum Pacis à Dominis Plenipotentiaris & Legatis subscriptum & signatum fuerit, cesset omnis Hostilitas, & quæ supra conventa sunt, utrinque è vestigio executioni mandentur, utque id melius & citius adimpleatur, sequenti post Subscriptionem die Publicatio Pacis fiat more solemnè &

solito per compita Civitatum Monasteriensis & Osna-brugensis, post acceptum tamen nuncium, quod subscriptio Tractatus facta fuerit in utroque Loco, statimque post Publicationem factam diversi mittantur Curiores ad Duces Exercituum, qui citatis equis simul iter conficiant, dictis Ducibus significant, conclusam esse Pacem, curentque, ut conventa inter ipsos Duces die, Pax & cessatio Hostilitatum in singulis Exercitiis denuò publicetur, omnibusque & singulis Belli Ministris & Civitatum, aut Fortalitiorum Gubernatoribus imperetur, ut ab omni Hostilitatum genere in posterum abstineant, ita, ut si quid post dictam Publicationem attentatum, aut viâ facti mutatum fuerit, id quamprimùm reparari & in pristinum statum restitui debeat.

Conveniant inter se utriusque Partis Plenipotentiarum intra tempus conclusæ & ratificandæ Pacis de modo, tempore, & securitate restitutionis Locorum & exauctorationis Militiæ, ita ut utraque Pars secunda esse possit, omnia, quæ conventa fuerint, sincerè adimplerem iri.

In primis quidem Imperator per universum Imperium Edicta promulget & seriò mandet eis, qui hisce Pactis & hac Pacificatione ad aliquid restituendum vel præstandum obligantur, ut sine tergiversatione & noxa intra tempus conclusæ & ratificandæ Pacis præstent & exequantur transacta, injungendo tam Directoribus, *Aurschreibenden Fürsten*, quàm Præfectis Militiæ Circularis, *Trans-Chersten*, ut ad requisitionem restituendorum, juxta ordinem Executionis & hæc Pacta, restitutionem cujusque promoveant & perficiant. Inseratur etiam Edictis Clausula, ut quia Circuli Directores, *die Aurschreibende Fürsten*, aut Præfecti Militiæ Circularis, *Trans-Chersten*, in causâ vel restitutione propriâ minùs idonei executioni esse censentur, hoc in casu, itemque si Directores vel Præfectum Militiæ Circularis repudiare Commissionem contingat, vicini Circuli Directores, aut Præfecti Militiæ Circularis eodem executionis munere etiam in alios Circulos ad restituendorum requisitionem fungi debeant.

Quod si etiam restituendorum aliquis Cæsareanos

Commissarios ad alicujus restitutionis, præstationis vel executionis actum necessarios censuerit, quod ipsorum optioni relinquatur, etiam illi sine mora dentur. Quo casu ut rerum transactarum effectus tantò minùs impediatur, tam restituentibus, quàm restituendis liceat statim conclusâ & subscriptâ Pacificatione, binos aut trinos utrinque nominare Commissarios, è quibus Cæsarea Majestas unum à restituendo, alterum à restituente nominatum, pares tamen numero ex utraque Religione eligat, quibus injungatur, ut omnia, quæ vigore hujus Transactionis oportet, absque morâ exequantur. Sin autem Restituentes Commissarios nominare neglexerint, Cæsarea Majestas ex iis, quos restituendos nominaverit, unum deliget, aliumque pro suo arbitrio, observatâ tamen utrobique diversæ Religionis addictorum paritate, adjunget, quibus Commissionem Executionis demandabit, non obstantibus Exceptionibus in contrarium factis. Ipsi deinde restituendi mox à conclusione Pacis de transactorum tenore notum faciant interessatis aliquid restitutoris.

Omnes denique & singuli sive Status, sive Communitates, sive Privati, sive Clerici, sive Seculares, qui vigore hujus Transactionis ejusdemque regularum generalium, vel specialis expressæque alicujus dispositionis ad restituendum, cedendum, dandum, faciendum, aut aliud quid præstandum obstricti sunt, teneantur statim, post promulgata Cæsarea Edicta, & factam restituendi Notificationem, sine omni tergiversatione, vel oppositione clausulæ salvatoris, sive generalis, sive specialis alicujus suprà in Amnistiâ politæ, aut quacunque alia Exceptione, itémque sine noxa aliqua, omnia, ad quæ obligantur, restituere, cedere, dare, facere & præstare.

Nec Directorum & Præfectorum Circularis Militiæ, aut Commissariorum Executioni quisquam, sive Status, sive Miles, præsertim Præfidiarius, sive quilibet alius sese opponat, sed potiùs Executoribus assistant, liberùmque sit dictis Executoribus contra eos, qui Executionem quocvis modo impedire conantur, suis, vel etiam restituendorum viribus uti.

Deinde omnes & singuli utriusque Partis Captivi sine discrimine Sagi vel Togæ, eo modo, quo inter Exercituum Duces, cum Cæsareæ Majestatis appro-

batione conventum est, vel adhuc convenietur, liberi dimittantur.

Restitutione ex capite Amnestiæ & Gravaminum factâ, liberatis Captivis & Rationationibus commutatis, omnia utriusque Partis Militaria Præsidia, sive Imperatoris ejusque Sociorum & Fœderatorum, sive Regis Christianissimi & Landgraviæ Hassiæ, eorumque Fœderatorum & Adhærentium, aliòve quocumque nomine imposita fuerint, ex Civitatibus Imperii ac omnibus aliis Locis restituendis, sine Exceptionibus, mora, damno & noxa, pari passu educantur.

Loca ipsa, Civitates, Urbes, Oppida, Arces, Castella, Fortalitia, tam quæ per Regnum Bohemiæ aliàsque Terras Imperatoris, Domusque Austriacæ Hæreditarias, quam cæteros Imperii Circulos à Partibus Belligerantium suprascriptis occupata & retenta, vel per Armistitii unius vel alterius Partis, vel quemcumque alium modum concessa sunt, prioribus & legitimis suis Possessoribus & Dominis sive mediati sive immediati Imperii Status sint, tam Ecclesiasticis, quam Secularibus, comprehensâ liberâ Imperii Nobilitate, absque morâ restituantur, liberæque eorum dispositioni, sive de Jure & Consuetudine, sive vigore præsentis Transactionis competenti permittantur, non obstantibus ullis Donationibus, Infeudationibus, Concessionibus, (nisi ultrò & spontaneâ Status alicujus voluntate alicui factæ sint vel fuerint) Obligationibus pro redimendis Captivis, aut avertendis Devastationibus, Incendiisque datis, aut aliis quibuscunque titulis in priorum legitimorum Dominorum Possessorumve præjudicium acquisitis, cessantibus etiam Pactis & Fœderibus, aut quibuscunque aliis Exceptionibus prædictæ Restitutioni adversantibus, quæ omnia pro nullis haberi debent. Salvis tamen iis quæ & quatenus in præcedentibus Articulis circa satisfactionem Majestatis Christianissimæ, ut & quibusdam Imperii Electoribus & Principibus factis Concessionibus & æquivalentibus Compensationibus aliter excepta & disposita sunt, nec mentio Regis Catholici, & nominatio Ducis Lotharingiæ in Instrumento Cæsareo-Suedico facta, minùs prædicatum Alsatæ Landgravi Imperatori attributum, Christianissimo Regi ullum præjudicium afferant, nec ea, quæ circa satisfactionem Militiæ Suedicæ conventa

sunt, ullum respectu Suae Majestatis fortiantur effectum. Atque hæc Restitutio Locorum occupatorum tam à Cæsarea Majestate, quàm à Rege Christianissimo & utriusque Sociis, Fœderatis & Adhærentibus fiat reciprocè & bonâ fide.

Restituantur etiam Archiva & Documenta Literaria, aliâque Mobilia, ut & Tormenta Bellica, quæ in dictis Locis tempore occupationis reperta sunt, & adhuc ibi salva reperiuntur. Quæ verò post occupationem aliundè eò investa sunt, sive in Præliis capta, sive ad usum & custodiam eò per occupantes illata fuerunt, unâ cum annexis, ut & bellico apparatu iisdem quoque secum exportare & avehere liceat.

Teneantur Subditi cujusque Loci, decedentibus Præfidiis & Militibus Currus, Equos & Naves, cum necessario victu, pro omnibus necessariis avehendis ad Loca in Imperio destinata absque pretio subministrare. Quos Currus, Equos & Naves restituere debent Præfecti Præsidiorum Militumque hoc modo discedentium, sine dolo & fraude liberent etiam Statuum Subditi se invicem ab hoc onere vecturæ de uno Territorio in aliud, donec ad Loca in Imperio destinata pervenerint, nec Præsidiorum, aut aliis Militiæ Præfectis aut Officialibus liceat Subditos, eorumque Currus, Equos, Naves & similia eorum usibus commodata, omnia vel singula extra Dominorum suorum, multò minùs Imperii fines, secum trahere, eoque nomine Obsidibus cavere teneantur.

Reddita verò, sive limitanea fuerint dicta Loca, ab ulteriori omnibus durantibus hisce Bellorum motibus introductis Præfidiis perpetuò posthac libera sunt, & Dominorum suorum (salvo de cætero cujusque Jure) liberæ dispositioni relinquuntur.

Nulli autem Civitati vel nunc vel in futurum ullo præjudicio damnovè cedat, quod ab alterutra Parte belligerantium occupata & infessa fuerat, sed omnes & singulæ cum omnibus & singulis Civibus & Incolis, tam universalis Amnistie, quàm cæteris hujus Pacificationis beneficiis gaudeant, iisque de cætero omnia sua Jura & Privilegia in Sacris & Profanis, quæ ante hos motus habuerunt, facta rectaque maneat, salvis tamen Juribus Superioritatis, cum inde dependentibus pro singulis qua umcunque Dominis.

Denique omnium belligerantium in Imperio Partium Copiæ & Exercitus dimittantur & exauctorentur, eo tantum numero in suos cujusque proprios Status tracto, quem quæque Pars pro sua securitate judicaverit necessarium.

Pacem hoc modo conclusam promittunt Cæsarei & Regii, Ordinumque Imperii Legati & Plenipotentarii, respectivè ab Imperatore & Christianissimo Rege, Sacrique Imperii Romani Electoribus, Principibus & Statibus, ad formam hîc mutuò placitam ratihabitum iri, seseque infallibiliter præstituros, ut solemnia Ratihibitionum Instrumenta intra spatium octo septimanarum à die Subscriptionis computandarum MONASTERII præsententur, & reciprocè, ritèque commutentur.

Pro majori etiam horum omnium & singulorum Pactorum firmitudine & securitate sit hæc Transactio perpetua Lex, & Pragmatica Imperii Sanctio, in posterum æquè ac aliæ Leges & Constitutiones fundamentales Imperii, nominatim proximo Imperii Recessui, ipsique Capitulationi Cæsareæ inferenda, obligans non minùs absentes, quàm præsentés, Ecclesiasticos æquè ac Politicos, sive Status Imperii sint, sive non, eaque tam Cæsareis Procerumque Consiliariis & Officialibus, quàm Tribunalium omnium Judicibus & Assessoribus tanquam Regula, quam perpetuò sequantur, præscripta.

Contra hanc Transactionem ullumve ejus Articulum aut Clausulam nulla Jura Canonica vel specialia Conciliorum Decreta, Privilegia, Indulta, Edicta, Commissiones, Inhibitiones, Mandata, Decreta, Rescripta, Litispendentiæ, quocunque tempore latæ Sententiæ, Res judicatæ, Capitulationes Cæsareæ, & aliæ Religiosorum Ordinum Regulæ aut Exemptiones, sive præteriti sive futuri temporis Protestationes, Contradictiones, Appellationes, Investituræ, Transactiones, Juramenta, Renunciationes, Pacta dedititia seu alia, multò minùs Edictum Anni millesimi sexcentissimi vigesimi noni, vel Transactio Pragensis, cum suis Appendicibus, aut Concordata cum Pontificibus, aut Interimistica Anni millesimi quingentesimi quadagesimi octavi, illavè alia Statuta, sive Politica, sive Ecclesiastica Decreta, Dispensationes, Absolutiones, vel ullæ

aliæ, quocunque nomine aut prætextu excogitari poterunt, exceptione unquam allegentur, audiantur aut admittantur nec usquam contra hanc Transactionem in petitorio aut possessorio, seu inhibitorii seu alii Processus vel Commissiones unquam decernantur.

Qui verò huic Transactioni vel Paci publicæ, confilio vel ope contraverit, vel Executioni aut Restitutioni repugnaverit, vel etiam legitimo modo supra convento & sine excessu factâ Restitutione, sine legitima Causæ cognitione & ordinariâ Juris Executione restitutum de novo gravare tentaverit, sive Clericus, sive Laicus fuerit, pœnam fractæ Pacis ipso jure & facto incurrat, contraque eum juxta Constitutiones Imperii Restitutio & Præstatio cum pleno effectu decernatur & demandetur.

Pax verò conclusa nihilominus in suo robore permaneat, teneanturque omnes & singuli hujus Transactionis Consortes universas & singulas hujus Pacis Leges contra quencunque sine Religionis distinctione tueri & protegere, & si quid eorum à quocunque violari contigerit, læsus lædentem inprimis quidem à via facti dehortetur, Causâ ipsâ vel amicabili compositioni, vel juris disceptationi submissâ.

Verumtamen si neutro horum modorum intra spatium trium annorum terminetur controversia, teneantur omnes & singuli hujus Transactionis Consortes, junctis cum Parte læsâ consiliis viribusque, Arma sumere ad repellendam Injuriam à passo moniti, quod nec Amicitia, nec Juris via locum invenerit: salvâ tamen de cætero uniuscujusque Jurisdictione Justitiæque juxta cujusque Principis aut Status Leges & Constitutiones competenti administratione. Et nulli omnino Statuum Imperii liceat Jus suum vi vel armis persequi, sed si quid Controversiæ, sive jam exortum sit sive posthac inciderit, unusquisque Jure experiatur, secus faciens reus sit fractæ Pacis. Quæ verò Judicis Sententiâ definita fuerint, sine discrimine Statuum Executioni mandentur, prout Imperii Leges de exequendis Sententiis constituunt.

Ut etiam Pax publica tantò meliùs conservari possit, redintegrentur Circuli & statim ac undecunque turbarum vel motuum aliqua initia apparent, observentur ea, quæ in Constitutiones Imperii de Pacis pu-

blicæ executione & conservatione disposita sunt.

Quoties autem Milites per aliorum Territoria, aut Fines aliquis ducere velit, transitus hujusmodi instituat eorum, ad quem transeuntes Milites pertinent, sumptu, atque adeò sine maleficio, damno & noxa eorum, quorum per Territoria ducuntur, ac denique omninò observentur, quæ de conservatione Pacis publicæ Imperii Constitutiones decernunt & ordinant.

Sub hoc præsentis Pacis Tractatu comprehendantur illi, qui ante Permutationem Ratificationis vel inter sex Menses postea ab unâ alteraque Parte ex communi consensu nominabuntur, interim tamen utriusque placito comprehenditur Respublica Veneta, uti Mediatrix hujus Tractatus. Ducibus quoque Sabaudia & Mutina, quòd pro Rege Christianissimo in Italia Bellum gesserint, & etiam nunc gerant, nullum unquam adferat præjudicium.

In quorum omnium & singulorum fidem, majusque robur, tam Cæsarei, quam Regii Legati, Nomine verò omnium Electorum, Principum, ac Statuum Imperii ad hunc actum specialiter ab ipso (vigore conclusi die decimo tertio Octobris) Anni infra mentionati facti, & ipsâ die subscriptionis sub Sigillo Cancellariæ Moguntinæ, Legato Gallico extraditi, Deputati, nimirum Electoralis Moguntinus, Dominus Nicolaus Georgius de Reigersperg, Eques, Cancellarius. Electoralis Bavaricus, Dominus Joannes-Adolphus Krebs, Consiliarius intimus. Electoralis Brandenburgicus, Dom. Joannes Comes in Sain & Wittgenstein, Dominus in Homburg & Vallendar, Consiliarius intimus. Nomine Domus Austriacæ, Dominus Georgius-Ulricus Comes à Wolckenstein, Consiliarius Cæsareo-Aulicus. Dom. Cornelius Gobelius, Episcopi Bambergensis Consiliarius. Dom. Sebastianus Wilhelmus Meel, Episcopi Herbipolensis Consiliarius intimus. Dominus Joannes Ernestus, Ducis Bavarie Consiliarius Aulicus. Dom. Wolfgangus-Conradus à Thumbshirn, Consiliarius Aulicus Saxonico-Altenburgensis & Coburgensis. Dom. Augustus Carpзовius, Consiliarius Saxonico-Altenburgensis & Coburgensis. Dom. Joannes Fromhold, Domus Brandenburgicæ,

Culmbacensis & Onoltzbacensis Confiliarius intimus. D. Henricus Langenbeck Jureconsultus, Domus Brunswico-Luneburgicæ Linæ Cellensis Confiliarius intimus. Dom. Jacobus Lampadius J. C. Linæ Calenbergensis Confiliarius intimus, Pro Cancellarius. Nominine Comitum Scamni Wetteraviensis, Domin. Matthæus Wesembecius J. C. & Confiliarius. Nominine utriusque Scamni, Dom. Marcus Otto, Argentoratensis. Dom. Joannes-Jacobus Wolff, Ratisbonensis. Dom. David Gloxinius, Lubecensis, & Dom. Judocus-Christophorus Kress à Kressenstein, Norimbergensis Reipublicæ respectivè Syndici, Senatores, Confiliarii & Advocati, præfens Pacis Instrumentum manibus Sigillisque propriis muniverunt ac firmarunt, dictique Ordinum Deputati Principalium suorum Ratificationes formulâ conventâ, termino suprâ constituto sese extradituros polliciti sunt reliquis Statuum Plenipotentiaris liberum relinquendo, velint an nolint nomina sua subsignare, suorumque Principalium Ratificationes accersere; sed hoc pacto atque lege, ut subscriptione jam nominatorum Deputatorum reliqui Status omnes & singuli, qui subscriptione & ratificatione supersedent, tam firmiter ad observantiam & manutenentiam eorum, quæ in hoc Pacificationis Instrumento continentur, obligati sint, ac si ab ipsis subscriptio fuerit facta & exhibita ratificatio; nec ulla à Directorio Imperii Romani contra subscriptionem à memoratis Deputatis factam recipiatur aut valeat, vel protestatio vel contradictio. Acta sunt hæc Monasterii Westphalorum, die 24. Octob. Anno 1648.

Exempla Plenipotentiarum Domini Regis Gallie.

NOS Ludovicus DEI Gratiâ Rex Franciæ & Navarræ, quibuscunque Præfentes exhibebuntur, salutem. Cùm ex omnibus beneficiis, quæ à Deo scaturigine omnis boni in mortales promanant, maximum sit Pax, Regum ac Principum Christianorum fuerit, suis Subditis illud conciliare, sanguini effunden-

do parcere, & omnibus malis, quæ cum Bello nexu adamantino cohærent, obicem ponere.

Permovit id Lodovicum Regem gloriosæ recordationis, honoratissimum nostrum Dominum & Parentem, ut aurem præberet, ubi mentio Pacis generalis injiceretur: Hujus ille quidem lucis usuram reddidit, cum autoritas ipsius ad Consilia tam sancta pertexenda maximè putaretur necessaria. Quamvis vero ea mors videretur formidinem augere continuandorum per Europam motuum, desit tamen metus, locumque fecit spei de Republicâ optimæ, postquam clavus nostri Regni traditus est Reginae, honoratissimæ nostræ Dominæ & Parenti, cujus Pietas cum choro Regiarum virtutum neminem latet. Quoniam verò ad indagandam viam Pacis Generalis, ejusque conficiendæ, concludendæ & firmandæ causa necesse est, ut ex nostra autoritate Viri eminentioris dignitatis & industriæ, quorum peritiæ, fidei & benevolentia in negotio tanti momenti, quod Res multorum Regum, Principum & Rerumpublicarum completitur, stare possimus, constituantur; Notum facimus, Nos ob egregias virtutes, quæ in dilectissimo & amantissimo nostro cognato Henrico Aurelianensi, Duce Longævillano & Stutævillano, Duce & Pari Franciæ, Principe & Comite supremo Neocastelli, Comite Dunæo & Tancarvillano, Conestabili hæreditario Normanniæ, Governatore & Legato nostro istius Provinciæ, Centurione Cataphractorum nostræ Militiæ, Equite nostrorum Ordinum & Consiliario intimo, & in dilectissimo ac fideli Domino Claudio Memio, Comite Avotiorum, Commendatore nostrorum Ordinum Equestrium, Fisci Francici Procuratore, intimo etiam Consiliario, atque aded in valdè dilecto atque fideli Domino Abele Serviëno, Comite Rupis Aubertianæ, Consiliario per omnes Curias, concurrunt, qui jam Regi defuncto, honoratissimo Domino nostro ac Parenti domi ac foris eximiam navarunt operam, quibus aded plenam ac integram tribuimus fidem: istas igitur ob causas, aliasque probas justasque considerationes, quibus sic permovemur ex arbitrato Reginae Restrictis, honoratissimæ nostræ Dominæ ac Parentis, nostri dilectissimi & amantissimi Patruis Ducis Aurelianensis, nostri dilectissimi & amantissimi Patruelis Principis

Condæi, & nostri dilectissimi ac amantissimi Cognati Cardinalis Mazarini, plurium Principum, Ducum, Parium & Procuratorum Coronæ, aliorumque eximiorum Senatorum, Nos dictum nostrum cognatum Ducem Longævillanum cum authoritate primarii nostri Legati extraordinarii & Plenipotentiarum, etiam Dominos Comites Avotium & Servienum cum authoritate nostrorum Legatorum extraordinariorum & Plenipotentiarum ad Pacem generalem commisisse, ordinasse & deputasse, committere, ordinare & deputare per istas Literas manu nostra signatas, ipsisque dedimus & damus plenam & absolutam potestatem, commissionem atque speciale mandatum, in Germaniam abeundi, & Monasterii cum Deputatis Plenipotentiarum nostrorum dilectissimorum & amantissimorum Fratrum ac Patruorum, Imperatoris Romani & Regis Catholici, sufficiente facultate instructis, conferendi de Rationibus, quibus dissidia, istorum Bellorum causæ, tollantur & in pacem commutentur, de iis negotiandi, unà transigendi, adeoque Pacem bonam ac fidam concludendi. Etiam plenam & absolutam potestatem damus iisdem Plenipotentiarum nostris negotiandi & transigendi eandem Pacem eodem in Loco cum Fœderatis & Complicibus eorundem Imperatoris ac Regis Catholici, eos Tractatus atque Actus, quos expedire judicabunt, acceptandi, eas dandi Literas publicas, Commeatusque, qui ad securitatem commeantium ejusdem negotii causa requirentur, faciendi denique in omnibus, negotiandi, promittendi & concordandi per dictos nostros Legatos ac Plenipotentiarum, duosve ex illis, absente, ægrotante aut impedito eorum quovis, quicquid necessarium judicabunt ad eundem effectum Pacis Universalis producendum per omnia ac eadem authoritate, uti Nos ipsi faceremus & facere possemus, si illic præsentem essemus, etiam si casus eveniret, qui mandatum specialius, quàm quod præsentibus Literis continetur, exigeret. Promittimus fide & verbo Regio, additâ obligatione ac hypotheca omnium nostrarum fortunarum, tum præsentium, tum futurarum, Nos firmiter servaturos & adimpleturos, quicquid ab ipsis isto modo fuerit stipulatum, conventum ac promissum, Literasque Rationibus, quas intra constitutum tempus producere tenebuntur, confecturos. Nam ea est nostra voluntas.

In testimonium istius rei iussimus nostrum Sigillum præsentibus Literis apponi. Datæ Parisiis 20. 10. Sept. Anno Salutis 1645. & Regni nostri primo. *Signata, LUDOVICUS, & in plica reducta, Nomine Regis, Reginae Rectricis Matris ipsius præsentis, LOMINÆUS, & sigillatæ majori Sigillo in cera flava.*

NOS Ludovicus DEI Gratiâ Rex Franciæ & Navarrae, quibuscunque præsentibus Literæ exhibebuntur, salutem.

Literis nostris publicis XX. Septembris Anno millesimo sexcentesimo quadragesimo quinto scriptis, potestatem dederamus dilectissimo & amantissimo nostro cognato Henrico Aurelianensi, Duci Longævillano & Stutævillano, Principi ac Comiti supremo Neo-Castelli, Comiti Dunæo ac Tancarvillano, Conestabili hæreditario Normanniæ, Governatori ac Legato nostro in eadem Provinciâ; dilectissimo nostro ac fidei Domino Claudio Memio, Comiti Avotiorum, Commendatori nostrorum Ordinum Equestrium, Fisci Francici Procuratori, Consiliarioque intimo; ac valde dilecto nostro atque fidei Domino Abel Servieno, Comiti Rupis Aubertianæ, Consiliario per omnes Curias, agendi & concludendi Pacem generalem Monasterii, autoritate Legatorum nostrorum Extraordinariorum ac Plenipotentiariorum, ut per absentiam, morbum aliudve impedimentum cujusvis eorum à reliquis duobus promitteretur & transigeretur, quicquid ad effectum ejusdem Pacis producendum judicassent necessarium. Quoniam verò eodem cognato nostro, Duce Longævillano in Franciam reduce, & eodem Dn. Comite Avotiorum ad discedendum Monasterio accincto, difficultatis aliquid ex parte cæterorum Plenipotentiariorum atque Mediatorum, cum eodem Domino Comite Servieno agendi, ob prætextum solitudinis aliquando in Conventu nasci posset, nisi ipsis contaret de nostro animo, ex desiderio amputandi omnem causam disputationis promovendique negotiationem ac conclusionem Tractatum, secundum omnem facultatem nostram, ob eas causas, aliasque bonas & justas considerationes ad id permoti, ex arbitratu Reginae Rectricis, honoratissimæ nostræ Dominæ & Matris, dilectissimi nostri ac amantissimi Patruis Ducis Aurelianensis, nos-

tri dilectissimi & amantissimi Patruelis, Principis Condæi, dilectissimi nostri & amantissimi Cognati, Cardinalis Mazarini, aliorumque eximiorum nostrorum Senatorum, diximus & declaravimus, dicimus ac declaramus, per istas Literas manu nostra signatas, Nos velle & profiteri, ut idem Comes Servienus pergat agere solus ex eâdem autoritate nostri Legati Extraordinarij Plenipotentiarj, quemadmodum fecisset, aut potuisset facere conjunctim cum eodem Domino, Comite Avotiorum, tam ex facultate quam XX. Sept. acceperat, quàm istarum Literarum, quibus idem Dominus Comes Servienus, quamdiu in eodem Loco MONASTERII solus commorabitur utetur; cui etiam, quantum opus est aut erit, dedimus de novo, & damus potestatem specialem negotiandi, promittendi, concordandi & subscribendi soli omnes Tractatus & Articulos, faciendique quicquid necessarium judicaverit ad effectum ejusdem Pacis universalis producendum, per omnia & eâdem autoritate, uti Nos ipse faceremus ac facere possemus, si illic præsentem essemus, etiam si casus eveniret, qui mandatum specialius, quàm quod præsentibus Literis continetur, exigeret. Promittimus fide & verbo Regio, addita obligatione ac hypothecâ omnium nostrarum fortunarum, tàm præsentium tàm futurarum, Nos firmiter servaturos, quicquid per eundem Dominum Comitem Servienum isto modo fuerit stipulatum, conventum & promissum. In Testimonium istius rei jussimus nostrum Sigillum præsentibus Literis apponi. Nam ea est nostra voluntas.

Data Parisiis, vigesimo Martii, Anno salutis millesimo sexcentesimo quadragesimo octavo, & nostri Regni quinto. *Signatæ*, LUDOVICUS, & *in plica reducta*, Nomine Regis, Reginae Rectricis Matris ipsius præsentis. LOMINÆUS, & *sigillatæ in cerâ flavâ*.

*Subscriptiones cum Sigillis Dominorum
Plenipotentiariorum & Dominorum
Legatorum.*

L. S. JOANNES LUDOVICUS Comes DE NASSAW.
L. S. SERVIEN.

- L. S. ISAAC VOLMAR.
- L. S. *Nomine Domini Electoris Moguntini*, NICOLAUS GEORG. REIGERSPERGER.
- L. S. *Nomine Domini Electoris Bavariae*, JOANNES ADOLPH. KREBS.
- L. S. *Nomine Domini Electoris Brandenburgici*, JOANNES COMES IN SAIN ET WITGENSTEIN.
- L. S. *Nomine Domus Austriacæ*, GEORGIUS UDALRICUS COMES IN WOLKENSTEIN ET RODNEGII.
- L. S. *Nomine Domini Episcopi Bambergensis*, CORNELIUS GOBELIUS.
- L. S. *Nomine Domini Episcopi Herbipolensis, Ducis Franconiae*, SEBASTIANUS WILHELMUS MEEL.
- L. S. *Nomine Domini Ducis Bavariae*, JOANNES ERNESTUS *f. C.*
- L. S. *Nomine Dn. Ducis Saxoniae, Lineæ Altenburgensis*, WOLFFGANGUS CONRADUS A THUMBSHIRN, *Consiliarius Altenburg. & Coburgensis.*
- L. S. *Nomine Dn. Ducis Saxoniae, Lineæ Altenburgensis*, AUGUSTUS CARPZOVIVS *D. Consiliar. Altenburgensis & Coburgensis.*
- L. S. *Nomine Domini Marchionis Brandeburgici Culmbacensis*, MATTHÆUS WESENBECIUS, *Consiliarius Elect. Brand. intimus.*
- L. S. *Nomine Dn. Marchionis Brandenb. Onoltzbacensis*, JOANNES FROMHOLD, *Consiliarius intimus Elect. Brandenburg.*
- L. S. *Nomine Dn. Ducis Brunswico-Lunæburgensis Cellenensis*, HENRICUS LANGENBECK, *Consiliarius intimus.*
- L. S. *Nomine Dn. Friderici Ducis Brunswico-Lunenburgici Grubenhagenensis*, JACOBUS LAMPADIUS *f. C.*
- L. S. *Nomine Dn. Ducis Brunswico-Lüneburgici Guilphebytani*, CHRYSOST. CÖLER. *D. Consiliar.*
- L. S. *Nomine Dn. Ducis Brunswico-Lüneburgici Calenbergensis*, JACOBUS LAMPADIUS, *f. C. Consiliarius intim. & Pro-Cancell.*
- L. S. *Nomine Dn. Ducis Megapolitano-Swerinensis, proprio & tutorio nomine Dn. Ducis Megapolitano-Gustrowiensis*, ABRAHAM KAISER *D. Consiliar. intim.*
- L. S. *Nomine Dn. Elector. Brandenb. tanquam Ducis*

- Pomeraniæ , Stetini*, MATTHÆUS WESENBE-
CIUS *Confiliarius intimus.*
- L. S. *Nomine Dn. Elect. Brandenb. tanquam Ducis Po-*
meraniæ , Wolgasti, JOANNES FROMHOLD,
Confiliarius intimus.
- L. S. *Nomine Dn. Ducis Wurttembergici*, JOH. CONR.
VARNBULLER, à *Consiliis Regiminis Secretioribus.*
- L. S. *Nomine Domine Landgraviæ Hasso-Cassellane*
Vidue, ADOLPHUS WILHELMUS DE CROSIEG
Confiliarius intimus.
- L. S. *Nomine Dn. Landgravii Hasso-Darmstad.* JO-
ANNES JACOB WOLFF A TODENWART. *Con-*
siliarius.
- L. S. *Nomine Dn. Marchionis Badensis Durlacensis*,
JOHANN. GEORGIUS DE MERKELBACH, *Con-*
siliarius.
- L. S. *Nomine Dn. Marchionis Baden-Badensis*, JOAN-
NES JACOBUS DATT IN DIEFFENAW.
- L. S. *Nomine Domini Ducis Saxo-Lawenburgici*, DA-
VID GLOXINIUS D.
- L. S. *Nomine Dn. Ducis Wurtemb. tanquam Comitis*
Mompelgardensis, JOHAN. CONRAD VARNBUL-
LER.
- L. S. *Nomine Dominorum Comitum & Baronum Scamni*
Wetteravici, MATTHÆUS WESENBECIUS, *qui*
suprà.
- L. S. *Nomine Dominorum Comitum & Baronum Scam-*
ni Franconici, JOHANN. CONRAD VARNBUL-
LER.
- L. S. *Nomine Reipublicæ Argentinensis, ejusdem Consil. &*
Advocatus MARCUS OTTO, *f. U. D. Idem-*
que Nomine Civitatis Spirensis, Weissenburgensis
ad Rhenum & Landaviensis.
- L. S. *Nomine Reipubl. Ratisbonensis*, JOANNES JACOB
WOLFF A TODENWART, *Consil. & Syndicus.*
- L. S. *Nomine Reipublicæ Lubecensis*, DAVID GLOXI-
NIUS, *ejusdem Syndicus. Idemque nomine Civi-*
tatum Goslar & Nordhausen.
- D. S. *Nomine Reipublicæ Noribergensis* JODOCUS CHRIS-
TOPHORUS KRESS A KRESSENSTEIN, *ejusdem*
Senator, ut & respectu Civitatum Winsheimensis
& Schweinfurtenensis.
- L. S. *Nomine Liberarum Imperii Civitatum Haganoæ,*

Colmaria, Seletstadii, Ober-Ebenhemii, Keisersbergæ, Monasterii in Valle S. Gregorii, Rosheimii & Turinghemii, JOHANNES BALTHASAR SCHNEIDER, Syndicus Colmariensis, & Oppidi Sanctæ Crucis Præfectus.

- L. S. *Nomine Reipublicæ Ulmenfis, MARCUS OTTO D. Idemque Nomine Civitatis Giengensis, Aulensis, & Bopfingensis.*
- L. S. *Nomine Liberæ Imper. Civitatis Tremoniensis, GEORGIUS KUMPSTHOFF, Syndicus.*
- L. S. *Nomine Liberarum Imperii Civitatum, Eslingensis, Reutlingensis, Hallensis Suevorum, Heilbronensis, Lindaviensis ad Lacum Atronicum, Campidunensis, Weissenburgensis in Noricis, & Wimpinensis, VALENTINUS HEIDER, D.*